

Societatea Română de Statistică
Romanian Statistical Society

Institutul Național de Statistică
National Institute of Statistics

Revista Română de Statistică Supliment

Romanian Statistical Review Supplement

4 / 2024

www.revistadestatistică.ro/supliment

SUMAR / CONTENTS 4/2024

STRATEGIA UNIUNII EUROPENE VIZÂND LIMITAREA EFECTELOR PANDEMIEI COVID 19	3
EUROPEAN UNION STRATEGY AIMED AT LIMITING THE EFFECTS OF THE COVID 19 PANDEMIC	12
Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD Ștefan Gabriel DUMBRAVĂ PhD	
STUDIU PRIVIND PRODUCȚIA INDUSTRIALĂ	21
STUDY ON INDUSTRIAL PRODUCTION	29
Denis-Arthur STRIJEK PhD Student	
RISCURI ASOCIATE BANILOR EMIȘI PRIVAT	37
RISKS ASSOCIATED WITH PRIVATELY ISSUED MONEY	46
Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD Assoc. prof. Ana Maria POPESCU PhD Bogdan DRĂGHIA	
EVOLUȚIA ȘOMAJULUI ȘI A INFLAȚIEI LA ÎNCEPUTUL ANULUI 2024	55
THE EVOLUTION OF UNEMPLOYMENT AND INFLATION AT THE BEGINNING OF 2024	67
Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD Assoc. prof. Aurel DIACONU PhD Ștefan Gabriel DUMBRAVĂ PhD	

www.revistadestatistica.ro/supliment

Responsabil de număr: Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD

Strategia Uniunii Europene vizând limitarea efectelor pandemiei Covid 19

Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD (stefaniacob79@yahoo.com)

Petroleum – Gas University of Ploiesti / Artifex University of Bucharest

Ștefan Gabriel DUMBRAVĂ PhD (stefan.dumbrava@gmail.com)

Abstract

În acest articol autorii au avut în vedere strategia Uniunii Europene în ceea ce privește limitarea efectelor crizei pandemice Covid 19. Astfel, pentru a atenua impactul negativ al COVID-19, statele membre ale Uniunii Europene au adoptat o serie de măsuri fiscale, având în vedere în acest sens politicile monetare și bancare pentru țările din zona euro, ajutoarele de stat, regulile fiscale și măsurile de sprijin bugetare și financiare. După declanșarea pandemiei au fost lansate o serie de programe, precum programul de achiziții de urgență pentru pandemie (PEPP), programul de achiziții de active (APP), clauza generală de salvare (PSC), inițiativa de investiții pentru răspunsul la coronavirus (CRII și CRII+) și multe altele. În acest articol autorii și-au focusat atenția asupra strategiei Uniunii Europene în ceea ce privește limitarea efectelor pandemiei Covid 19 și impactul acestora.

Cuvinte cheie: pandemie, strategii, masuri fiscale, impact economic.

Clasificarea JEL: E50, G30

Introducere

Pentru a atenua impactul negativ al COVID-19, statele membre ale Uniunii Europene au adoptat aproape 1.300 de măsuri fiscale și angajat aproximativ 3,5 trilioane euro.

Guvernele naționale nu au mers singure, iar acțiunea europeană a fost semnificativă de la izbucnirea pandemiei. Răspunsul general la COVID-19 s-a axat în jurul a trei piloni și anume politici monetare și bancare (pentru țările din zona euro), ajutor de stat și reguli fiscale și măsuri de sprijin bugetar și financiar.

Majoritatea intervențiilor BCE au fost adoptate deja în martie 2020, în stadiile foarte incipiente ale pandemiei și au fost extinse succesiv în lunile următoare. Acțiunea rapidă pe frontul monetar a fost apoi completată cu măsuri de stimulare a băncilor să acorde împrumuturi. Răspunsul la politica monetară a BCE a fost concentrat pe unele axe principale: menținerea ratelor cheie ale dobânzii neschimbate (principale operațiuni de refinanțare: 0,00%; creditare marginală; facilitare: 0,25 %; facilitate de depozit: -0,50%); operațiuni de

refinanțare pe termen lung care vizează sprijinirea împrumuturilor bancare (în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, IMM-urile) și buna funcționare a fondurilor pieței monetare (oferind un suport de lichiditate); politica de garanții, cum ar fi creșterea temporară a toleranței la risc a Eurosistemului pentru a sprijini creditul economiei, ușurând condițiile de utilizare a creanțelor creditate ca garanție (garantarea împrumuturilor acordate IMM-urilor și persoanelor care desfășoară activități independente), renunțarea la acceptarea instrumentelor de datorie suverană grecească ca garanție în operațiunile de credit ale Eurosistemului și reducerea generală a evaluării garanțiilor și programe de achiziții de active, cum ar fi noua achiziție de urgență în caz de pandemie a BCE.

Trebuie menționate două măsuri: dobândă redusă, rata pentru operațiunile restante de refinanțare pe termen lung și introducerea unei noi serii de urgențe pandemice neîntinse pe termen lung.

Literature review

Aizenman J. și alții (2021) au avut în vedere motivațiile liniilor de lichiditate ale Fed, precum și efectele de propagare ale licitațiilor în dolari americani de către băncile centrale, care utilizează aceste linii., constatând faptul că accesul la acordurile de lichiditate ale Fed a fost determinat de legăturile strânse financiare și comerciale ale economiilor beneficiare cu SUA. Albrizio S. și alții (2021) au studiat situația lichidităților în euro ale BCE, care un efect direct din moment ce prima plătită de agenții străini către împrumutul de euro pe piețele valutare scade față de valutele care nu sunt acoperite de aceste facilitati. Bahaj S și Reis R. (2018) pun în evidență faptul că liniile de schimb între băncile centrale din economie avansată reprezintă o nouă parte importantă a arhitecturii financiare globale. McCauley R. și Schenk R.C. (2020) au analizat istoricul swap-urilor băncilor centrale din mai multe perspective, fluxurile cursurilor de schimb flotante, finanțarea offshore-urilor, lichiditatea de finanțare în eurodolari și randamentele Libor. Panetta F. și Schnabel I. (2020) pun în evidență faptul că liniile wap și repo sunt instrumente utile în seturile de instrumente ale băncilor centrale, acestea fiind din ce în ce mai utilizate ca instrumente de stabilizare în perioadele de stres de pe piețele financiare globale, mai ales după declanșarea crizei COVID-19.

Date, rezultate și discuții

După declanșarea pandemiei Covid 10 a fost lansat programul (PEPP) de 750 de miliarde euro, care a fost majorat la 1.350 de miliarde euro la 4 iunie 2020, și la 1.850 de miliarde euro la 10 decembrie. În plus, achizițiile nete în cadrul Programului de Achiziții de Active (APP) ce prevedea sume de 20 de

miliarde EUR lunar a fost prelungit și temporar a fost introdus un pachet de achiziții suplimentare de active nete de 120 de miliarde euro până la sfârșitul anului 2020.

Din punctul de vedere al statelor membre din afara zonei euro, programul de achiziție de active este cel mai relevant pentru măsurile BCE. În timp ce literatura de specialitate este redusă și nu oferă informații suficiente în ceea ce privește impactul PEPP, constatările legate de măsurile monetare nestandard adoptate de BCE din 2015 sugerează că țările din afara zonei euro (în special țările din sud-estul Europei) au înregistrat un anumit efect pozitiv în ceea ce privește prețurile și, în unele cazuri, și asupra producției, în mare parte determinată de canalele comerciale. Un impact similar ar trebui să fie așteptat de la PEPP. În perioada respectivă, cursul de schimb nu părea a fi un factor important, deoarece toate cursurile de schimb au rămas destul de stabile. Este greu de spus dacă acest lucru ar fi valabil și acum, dat fiind că volatilitatea a crescut destul de mult din 2020.

Pe lângă măsurile îndreptate către țările din zona euro, pentru a evita perturbările pieței, Eurosistemul a stabilit acorduri de lichiditate cu mai multe bănci centrale din afara zonei euro, inclusiv swap-urile bilaterale, liniile repo și facilitatea repo a Eurosistemului (EUREP) nou creată pentru băncile centrale.

Aceste măsuri au fost importante pentru unele state membre din afara zonei euro.

Liniile swap și repo ale Eurosistemului, au fost utilizate pe scară largă în timpul crizei financiare și funcționează ca instrumente de politică monetară, constând în furnizarea de euro băncilor centrale din afara zonei euro (în schimbul sumelor în monede străine) pentru a răspunde nevoilor de lichiditate în euro în caz de stres financiar.

Obiectivul a fost prevenirea efectelor feedback-ului care ar putea avea un impact negativ asupra mecanismelor de transmitere a politicii monetare a BCE și care conduc la riscuri de stabilitate financiară. Totodată, EUREP a fost înființat în iunie 2020 cu caracter temporar (până la 15 ianuarie 2023) și facilitat de precauție în contextul pandemiei, cu scopul de a extinde accesul la aranjamentele de lichiditate ale Eurosistemului dincolo de liniile swap și repo. EUREP permitea băncilor centrale din non-zona euro să acceseze lichiditatea euro împotriva titlurilor de creanță tranzacționabile în euro emise de guvernele centrale din zona euro și instituțiile internaționale. Este utilizat în prezent ca răspuns la mediul incert cauzat de invazia Rusiei în Ucraina. În luna martie a anului 2022, BCE a înființat o linie de swap preventiv de 10 miliarde EUR cu Banca Centrală a Poloniei pentru a furniza euro dacă este necesar. În urma invaziei Ucrainei de către Federația Rusă, zlotul polonez (precum și forintul maghiar) s-a confruntat cu vânzări semnificative, ducând la depreciere. Euro

disponibili la banca centrală pot fi folosiți pentru apărarea monedei. Au fost și acorduri repo extins cu Ungaria.

Având în vedere ieșirile financiare și presiunea crescândă asupra randamentelor obligațiunilor în urma izbucnirii pandemiei Covid 19, băncile centrale de pe piețele europene care fuzionează, inclusiv Croația, Ungaria, Polonia și România au adoptat și APP-uri.

Programele scurte erau destul de bune și cea mai mare parte a achizițiilor s-a întâmplat în 2020, singurele excepții fiind Polonia și România, care au făcut câteva achiziții suplimentare în 2021.

Este interesant de observat faptul că, dacă Croația ar intra în Eurosistem așa cum era de așteptat în ianuarie 2023, ar deține o pondere mult mai mică a obligațiunilor suverane decât celelalte bănci din Eurosistem. Acest aspect este adevărat pentru băncile centrale ale unor țări precum Estonia, al căror de datorie suverană este foarte mică, dar care a participat la PEPP. Când se ia decizia de a vinde valorile mobiliare deținute pentru politica monetară în bilanțurile băncilor centrale, va apărea întrebarea ce implică aceasta pentru Croația. Deoarece suma este limitată, nu este o sursă de îngrijorare, dar exista un tratament diferit în cazul Croației.

În timp ce măsurile monetare și bancare au fost adoptate fără probleme și rapid, pe plan fiscal răspunsul Uniunii Europene a fost mai lent. Primul pas pe linie fiscală, a fost îndreptat spre facilitarea poziției fiscale la nivel național. Datorită izbucnirii pandemiei, Comisia a adoptat rapid două decizii importante: introducerea unui cadru temporar pentru ajutorul de stat și activarea clauzei generale de salvare a Pactului de Stabilitate și Creștere (SGP).

Cadrul de ajutor de stat temporar a fost adoptat de către Comisie, în baza articolului 107 TFUE, la data de 19 martie 2020. Inițial, cadrul temporar a permis cinci tipuri de intervenții în contextul crizei pandemice, cum ar fi granturi sau avantaje fiscale de până la 800.000 EUR pentru companiile cu lipsă de lichiditate, garanții de stat pentru împrumuturi luate de la bănci de companii, împrumuturi publice subvenționate către companii cu dobânzi avantajoase, garanții specifice pentru băncile care canalizează ajutor de stat către economia reală și asigurarea creditelor la export pe termen scurt.

O primă modificare a cadrului la data de 3 aprilie 2020, Comisia a permis două tipuri suplimentare de ajutor și anume: sprijin direcționat sub formă de amânare a plăților impozitelor și/sau suspendări ale contribuțiilor de asigurări sociale și sprijin direcționat sub formă de subvenții salariale pentru angajați, adică scheme de muncă cu normă redusă.

Un al doilea amendament a fost introdus la data de 8 mai 2020 pentru a permite intervenția publică direcționată în formă de ajutor de recapitalizare

acordat companiilor nefinanciare aflate în dificultate. Odată cu adâncirea crizei, mai multe întreprinderile europene care nu aveau dificultăți înainte de focarul de COVID-19 au suferit pierderi, care le-au redus capitalurile proprii și le-au redus capacitatea de a se împrumuta pe piețe. Prin urmare scopul intervenției Comisiei a fost de a facilita recapitalizarea, cu condiția ca beneficiarii și statele membre să dezvolte o strategie de ieșire în urma recapitalizării. Beneficiarii au fost supuși interdicțiilor privind dividendele și răscumpărările de acțiuni.

Un al treilea amendament la cadrul temporar a fost adoptat la data de 29 iunie 2020 pentru a permite statelor membre să ofere sprijin public tuturor microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, adică întreprinderilor cu mai puțin de 50 de angajați și mai puțin de 10 milioane euro cifră de afaceri anuală și/sau total bilanț anual, chiar dacă se aflau deja în dificultate financiară la 31 decembrie 2019. Acest amendament a fost adoptat în condițiile măsurilor de recapitalizare în cadrul temporar pentru acele cazuri în care investitorii privați au contribuit la majorarea de capital a companiilor împreună cu statul. Scopul a fost de a încuraja injecțiile de capital privat semnificative cu participarea în companii, limitând nevoia pentru ajutorul de stat și riscul denaturării concurenței.

Numai în 2020, statele membre au adoptat măsuri fiscale în valoare de 2,3 trilioane euro în cadrul regimului temporar. Majoritatea măsurilor de ajutor de stat au constatat în garanții, reprezentând 82% din totalul măsurilor. Măsurile rămase au fost împărțite între cheltuieli discreționare, cum ar fi programele de muncă cu normă redusă, măsurile de sprijinire a veniturilor pentru gospodării sau întreprinderi (6%); instrumente financiare (8%) și măsuri discreționare de venituri (3%). În termeni absoluți, printre țările din afara zonei euro, Polonia (12%) și Ungaria (11%) s-au clasat pe primul loc, în timp ce măsurile din România și Bulgaria au însumat doar 1,47% și, respectiv, 1,33% din PIB.

Deoarece impactul garanțiilor asupra bugetului național se materializează doar atunci când debitorul nu este în măsură de a rambursa împrumutul primit, atunci utilizarea garanțiilor ar putea avea o imagine înșelătoare a eforturilor bugetare relative ale statelor membre.

Controlul ajutoarelor de stat este o parte esențială a politicii de concurență a Uniunii Europene, care urmărește evitarea denaturărilor la nivel de piață internă și asigurarea de condiții de concurență echitabilă între statele membre și companii. De aceea, suspendarea normelor din cadrul temporar este posibil să fi avut un impact asupra convergenței traiectoriilor țărilor din afara zonei euro.

Repercusiunile pe termen lung rămân neclare. Cu o lipsă de date suficiente de urmărire privind utilizarea efectivă a garanțiilor, care constituie majoritatea acestor măsuri, este imposibil să se stabilească o imagine clară

a sprijinului general furnizat de statele membre. În general se poate observa că statele membre cu buget mai mare au capacitatea de a cheltui mai mult pe ajutor pentru companiile naționale, oferindu-le un avantaj față de cele europene concurente.

Studii sectoriale privind impactul cadrului temporar sunt în situația să furnizeze dovezi anecdotice care indică discrepanțe în implementarea ajutorului între statele membre.

În timp ce un astfel de sprijin a servit în general drept instrument pentru statele membre pentru a contracara efectele crizei în sănătate, unele țări au acordat ajutoare ad-hoc companiilor implicate în cercetare fără legătură cu COVID-19.

Clauza generală de salvare a PSC a fost activată de Comisie cu scopul declarat de a oferi statelor membre flexibilitatea necesară pentru a lua măsurile necesare pentru sprijinirea sistemelor de sănătate, de protecție civilă și protejerea economiilor. Clauza permite guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene să părăsească temporar calea de ajustare către obiectivul bugetului pe termen mediu. Aceasta afectează în mod considerabil aplicarea semestrului european, adică cadrul pentru coordonarea politicilor economice la nivelul Uniunii Europene. Recomandările specifice fiecărei țări au fost lansate la 20 mai 2020, prima dată de la crearea semestrului european și s-a concentrat pe două obiective: oferirea unui răspuns imediat de politică economică abordarea și atenuarea impactului asupra sănătății a pandemiei Covid 19 și reluarea activității economice susținând tranziția ecologică și transformarea digitală pe termen scurt și mediu.

Relaxarea regulilor fiscale a fost deosebit de critică pentru acele state membre cu niveluri ridicate de datorie. Importanța spațiului de manevră fiscală pentru statele membre mai îndatorate este evidențiat de corelația puternică dintre rata datoriei lor în PIB în 2019 și punctul procentual de creștere față de 2020.

Acest lucru poate fi explicat prin efectele combinate ale contracției PIB-ului, deosebit de mare în țări cu datorii mari și creșterea simultană a nivelurilor deficitului.

Interesant este faptul că țările din afara zonei euro cu experiență, au avut niveluri inițiale relativ scăzute ale datoriei în raport cu PIB în 2019. Dimensiunea de răspuns fiscal pare foarte eterogenă. Bulgaria, Danemarca și Suedia au avut unele dintre cele mai mici deficite din Uniunea Europeană, iar Polonia și Croația au avut rezultate apropiate de media zonei euro, în timp ce România era cu mult peste această valoare.

Comisia a intervenit prin conceperea unui sprijin la nivelul Uniunii Europene pentru a ajuta statele membre direct în efortul lor fiscal, prin

introducerea a trei măsuri: Coronavirus Response Investment Inițiative (CRII și CRII+), Inițiativele Băncii Europene de Investiții (BEI) și SURE.

În luna aprilie a anului 2020, Comisia a lansat două pachete de măsuri: Răspunsul la Coronavirus Investment Inițiative (CRII) și Coronavirus Response Investment Inițiative Plus (CRII+), cu obiectivul de mobilizare a fondurilor de coeziune ale Uniunii Europene pentru a face față crizei pandemice. S-a introdus flexibilitatea care face posibil transferul fondurilor Uniunii Europene nealocate între tipuri de fonduri și categorii de regiuni și utilizarea sumelor alocate prefinanțării și necheltuite, precum și pentru a crește rata de cofinanțare a Uniunii Europene la 100% pentru anul contabil 2020-2021.

Obiectivul celor două inițiative a fost de a folosi flexibilitatea bugetului Uniunii Europene pentru a sprijini sectorul de sănătate.

Potrivit propunerii Comisiei, CRII și-a propus să mobilizeze 37,3 miliarde EURO de investiții publice europene pentru combaterea COVID-19. Alocarea națională a investițiilor în cadrul CRII a avut claritate de pivot geografic către statele membre estice, din afara zonei euro, și sudice. Aceasta nu este o surpriză, deoarece CRII și CRII+ au constatat într-o reangajare a fondurilor structurale, care în cadrul financiar multianual au beneficiat în mare măsură aceste două grupuri de țări. Se poate observa că logica inițiativei CRII a fost aceea de a acorda o a doua șansă statelor membre care au avut o întârziere fie în cheltuieli, fie angajându-și fondurile structurale, prin utilizarea acestor măsuri pentru a atenua consecințele COVID 19.

Sumele implicate sunt relativ mici, deoarece CRII și CRII+ au fost lansate în ultimul an al CFM 2014-2020, când cea mai mare parte a fondurilor fusese deja angajată.

Pentru a urmări utilizarea efectivă a fondurilor CRII și CRII+ pentru a atenua consecințele COVID 19, în luna mai a anului 2020, Comisia a propus o listă voluntară de indicatori specifici programului, care să fie aplicați la nivelul tuturor statelor membre ale Uniunii Europene, acestea urmând să identifice toate modificările programului operațional Național.

Un avantaj al utilizării informațiilor disponibile prin acești indicatori voluntari este posibilitatea de a face distincția între diferitele tipuri de cheltuieli reprogramate pentru sprijinirea oamenilor, de exemplu, aranjamente de muncă cu normă redusă, salarii suplimentare pentru personalul medical, echipamente IT, echipamente de protecție individuală și servicii pentru grupurile vulnerabile. Având în vedere că nu toate statele membre au adoptat indicatorii comuni voluntari propuși de Comisie sprijinul va fi probabil mai mare.

Pe lângă modificarea programelor operaționale unele state membre au acceptat și opțiunea Finanțarea UE 100%, permisă în cadrul CRII+ ca să beneficieze de flexibilitatea din cadrul CRII/CRII+.

Intervenția Uniunii Europene în prima fază a crizei nu s-a limitat la acțiuni din cadrul CFM. Împreună cu BEI, în aprilie 2020, Comisia a prezentat un plan de acțiune de sprijin cu scopul de a debloca finanțarea de 28 de miliarde euro pentru a atenua constrângerile de lichiditate și capitalul de lucru pentru IMM-uri și întreprinderile mijlocii.

Pachetul de finanțare a constat din:

- scheme de garantare dedicate bazate pe programele existente pentru implementare imediată. Fondului European de Investiții (FEI) i s-au oferit garanții financiare în valoare de 2,2 miliarde euro intermediari, deblocând 8 miliarde euro în finanțarea disponibilă;
- linii de lichiditate dedicate băncilor pentru a asigura sprijin suplimentar pentru capitalul de lucru pentru IMM-uri și cu capitalizare medie de până la 10 miliarde euro. Sub-operațiunile au constat în împrumuturi pentru IMM-uri și intermediarii financiari mijlocii eligibili și băncile de promovare naționale și regionale;
- programe dedicate de cumpărare de titluri garantate cu active (ABS) pentru a permite băncilor să transfere riscul pe portofolii de împrumuturi pentru IMM-uri, mobilizând până la încă 10 miliarde euro.

În paralel cu primul pachet de măsuri, Comisia și BEI au anunțat o rezervă de proiecte în sectorul sănătății în valoare de 5 miliarde euro. Scopul acestui instrument a fost finanțarea infrastructurii, îmbunătățirii echipamentelor în sectorul sănătății și proiecte de lucru pentru dezvoltarea unui vaccin împotriva COVID 19.

Fondul European de Garantare (FEG) a fost creat în luna aprilie a anului 2020 cu 25 de miliarde euro de garanții, permițând BEI, în parteneriat cu creditorii locali și bănci naționale de promovare, să emită garanții speciale care vizează în mod explicit stimularea băncilor să furnizeze lichidități IMM-urilor și companiilor cu capitalizare medie.

Intervenția BEI ar putea mobiliza 13 miliarde euro în garanții, provenite din programe preexistente și 25 de miliarde euro aparținând unor noi acțiuni. Printre statele membre din afara zonei euro, Polonia beneficiază de cel mai mare volum de finanțare aprobat (2,66 miliarde euro) și de cel mai mare număr de proiecte (13), urmată de România (1,36 miliarde euro și 10 proiecte).

Concluzii

Din studiul făcut și prezentat în acest articol se desprind unele concluzii. În primul rând utilizarea măsurilor discreționare oferă unele indicații cu privire la distribuția geografică a ajutorului de stat de sprijin și ar

putea permite tragerea de concluzii parțiale cu privire la principalii beneficiari ai acestor măsuri. În acest sens, nu pare să existe un model clar de-a lungul zonei geografice des observate, de linii de demarcație Nord-Sud, Est-Vest, și nici cu privire la povara datoriei pre-COVID-19. Aceasta rămâne valabil și pentru statele membre din afara zonei euro. Privind la cele două țări nordice cu nivelurile datoriilor relativ scăzute, Danemarca a introdus cel mai mare volum al măsurilor din acest grup, iar Suedia cu 1% din PIB ocupă doar al cincilea loc în acest sens. Există unele evaluări pozitive la nivel de țară, dar se impun cercetări suplimentare pentru a analiza efectele distorsiunilor asupra pieței.

O altă concluzie este aceea că impactul CRII și CRII+ asupra convergenței nominale în țările din afara zonei euro este dificil de evaluat. Flexibilitățile aduse de aceste măsuri par să fi fost apreciate de autorități și Comisia a estimat inițial că măsurile ar putea mobiliza 37 de miliarde euro în investiții publice. O mare parte din finanțare a fost alocată cheltuielilor legate de sănătate, pentru achiziția de urgență a echipamentelor medicale, care nu afectează direct indicatorii de convergență nominală.

Bibliografie

1. Aizenman, J., H. Ito, and G. K. Pasricha (2021) *Central Bank Swap Arrangements in the COVID-19 Crisis*, Technical Report, National Bureau of Economic Research
2. Albrizio, S., I. Kataryniuk, L. Molina and J.L. Schafer (2021) *ECB Euro Liquidity Lines*, Banco de España Working Paper No. 2125
3. Bahaj, S & Reis R. (2018) *Central Bank Swap Lines*, Bank of England Working Papers 741, Bank of England July 2018
4. McCauley, R. & Schenk, R.C. (2020) *Central Bank Swaps Then and Now: Swaps and Dollar Liquidity in the 1960s*. BIS Working Paper No. 851, April 2020.
5. Panetta, F. & Schnabel I. (2020) *The provision of euro liquidity through the ECB's swap and repo operations* ECB blog, 19th August 2020

EUROPEAN UNION STRATEGY AIMED AT LIMITING THE EFFECTS OF THE COVID 19 PANDEMIC

Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD (stefaniacob79@yahoo.com)
Petroleum – Gas University of Ploiesti / Artifex University of Bucharest
Ștefan Gabriel DUMBRAVĂ PhD (stefan.dumbrava@gmail.com)

Abstract

In this article, the authors considered the strategy of the European Union in terms of limiting the effects of the Covid 19 pandemic crisis. Thus, in order to mitigate the negative impact of COVID-19, the member states of the European Union have adopted a series of fiscal measures, considering in this regard, the monetary and banking policies for the countries of the euro zone, state aid, fiscal rules and budgetary and financial support measures. After the outbreak of the pandemic, a number of programs were launched, such as the pandemic emergency procurement program (PEPP), the asset purchase program (APP), the general rescue clause (PSC), the coronavirus response investment initiative (CRII and CRII+) and many more. In this article, the authors focused their attention on the strategy of the European Union in terms of limiting the effects of the Covid 19 pandemic and their impact.

Keywords: pandemic, strategies, fiscal measures, economic impact.

JEL classification: E50, G30

Introduction

To mitigate the negative impact of COVID-19, the member states of the European Union adopted almost 1,300 fiscal measures and committed approximately 3.5 trillion euros.

National governments did not go it alone, and European action has been significant since the outbreak of the pandemic. The general response to COVID-19 was focused around three pillars, namely monetary and banking policies (for euro area countries), state aid and fiscal rules, and budgetary and financial support measures.

Most of the ECB's interventions were already adopted in March 2020, in the very early stages of the pandemic, and were successively expanded in the following months. The swift action on the monetary front was then complemented by measures to stimulate banks to grant loans. The ECB's monetary policy response was focused on some main axes: keeping key interest rates unchanged (main refinancing operations: 0.00%; marginal

lending; facility: 0.25%; deposit facilities: -0.50%) ; long-term refinancing operations aimed at supporting bank loans (especially for small and medium-sized enterprises, SMEs) and the smooth functioning of money market funds (providing liquidity support); guarantee policy, such as the temporary increase in the risk tolerance of the Eurosystem to support the credit of the economy, easing the conditions for the use of credit claims as collateral (guaranteeing loans granted to SMEs and self-employed persons), renouncing the acceptance of instruments of Greek sovereign debt as collateral in the Eurosystem's credit operations and the general downgrade of collateral and asset purchase programs such as the ECB's new Pandemic Emergency Purchase.

Two measures should be mentioned: reduced interest, the rate for outstanding long-term refinancing operations and the introduction of a new series of non-targeted long-term pandemic emergencies.

Literature review

Aizenman J. et al (2021) considered the motivations behind Fed liquidity lines as well as the spillover effects of US dollar auctions by central banks using these lines, finding that access to Fed liquidity agreements was driven by the beneficiary economies' close financial and trade ties with the US. Albrizio S. et al. (2021) studied the ECB's euro liquidity position, which a direct effect since the premium paid by foreign agents to borrow euros in foreign exchange markets falls against currencies not covered by these facilities. Bahaj S and Reis R. (2018) point out that swap lines between advanced economy central banks represent an important new part of the global financial architecture. McCauley R. and Schenk R.C. (2020) analyzed the history of central bank swaps from several perspectives, floating exchange rate flows, offshore funding, Eurodollar funding liquidity and Libor yields. Panetta F. and Schnabel I. (2020) highlight the fact that swap and repo lines are useful tools in the toolkits of central banks, they are increasingly used as stabilization tools during times of financial market stress global, especially after the outbreak of the COVID-19 crisis.

Data, Results and Discussion

After the outbreak of the Covid 10 pandemic, the 750-billion-euro program (PEPP) was launched, which was increased to 1,350 billion euros on June 4, 2020, and to 1,850 billion euros on December 10. In addition, net purchases under the Asset Purchase Program (APP) which provided for sums of EUR 20 billion per month were extended and a package of additional net asset purchases of EUR 120 billion until the end of 2020 was temporarily introduced.

From the point of view of non-euro area member states, the asset

purchase program is the most relevant for ECB measures. While the literature is sparse and does not provide sufficient information regarding the impact of the PEPP, findings related to the non-standard monetary measures adopted by the ECB since 2015 suggest that non-euro area countries (especially South-Eastern European countries) have a certain positive effect on prices and, in some cases, on production, largely determined by trade channels. A similar impact should be expected from PEPP. During that period, the exchange rate did not appear to be an important factor as all exchange rates remained fairly stable. It is hard to say whether this would be true now, given that volatility has increased quite a bit since 2020.

In addition to measures directed at euro area countries, to avoid market disruptions, the Eurosystem has established liquidity arrangements with several central banks outside the euro area, including bilateral swaps, repo lines and the newly created Eurosystem Repo Facility (EUREP) for central banks.

These measures were important for some member states outside the euro area.

The swap and repo lines of the Eurosystem were widely used during the financial crisis and function as monetary policy instruments, consisting of providing euros to central banks outside the euro area (in exchange for amounts in foreign currencies) to meet the needs of liquidity in euros in case of financial stress.

The objective was to prevent feedback effects that could have a negative impact on the transmission mechanisms of the ECB's monetary policy and lead to financial stability risks. At the same time, EUREP was established in June 2020 as a temporary (until January 15, 2023) and precautionary facility in the context of the pandemic, with the aim of expanding access to the Eurosystem's liquidity arrangements beyond swap and repo lines. EUREP allowed non-euro area central banks to access euro liquidity against euro-denominated debt securities issued by euro area central governments and international institutions. It is currently being used in response to the uncertain environment caused by Russia's invasion of Ukraine. In March 2022, the ECB established a EUR 10 billion preventive swap line with the Central Bank of Poland to supply euros if needed. Following the Russian Federation's invasion of Ukraine, the Polish zloty (as well as the Hungarian forint) experienced significant selling, leading to depreciation. Euros available at the central bank can be used to defend the currency. There were also extended repo agreements with Hungary.

Given the financial outflows and increasing pressure on bond yields following the outbreak of the Covid 19 pandemic, central banks in emerging European markets including Croatia, Hungary, Poland and Romania have also adopted APPs.

The short programs were quite good and most of the acquisitions happened in 2020, with the only exceptions being Poland and Romania, which made some additional acquisitions in 2021.

It is interesting to note that, if Croatia were to enter the Eurosystem as expected in January 2023, it would hold a much smaller share of sovereign bonds than the other Eurosystem banks. This aspect is true for the central banks of countries such as Estonia, whose sovereign debt is very small, but which participated in the PEPP. When the decision is made to sell securities held for monetary policy on the balance sheets of central banks, the question will arise as to what this entails for Croatia. Since the amount is limited, it is not a source of concern, but there is a different treatment in the case of Croatia.

While the monetary and banking measures were adopted without problems and quickly, on the fiscal level, the response of the European Union was slower. The first step on the fiscal line was aimed at facilitating the fiscal position at the national level. Due to the outbreak of the pandemic, the Commission quickly adopted two important decisions: the introduction of a temporary framework for state aid and the activation of the general rescue clause of the Stability and Growth Pact (SGP).

The temporary state aid framework was adopted by the Commission, based on Article 107 TFEU, on 19 March 2020. Initially, the temporary framework allowed five types of interventions in the context of the pandemic crisis, such as grants or tax advantages of up to EUR 800,000 for companies with a lack of liquidity, state guarantees for loans taken from company banks, subsidized public loans to companies with favourable interest rates, specific guarantees for banks channelling state aid to the real economy and the insurance of long-term export credits short.

A first amendment to the framework on 3 April 2020, the Commission allowed two additional types of aid, namely: targeted support in the form of deferred tax payments and/or suspensions of social security contributions and targeted support in the form of wage subsidies for employees, i.e. short-time work schemes.

A second amendment was introduced on 8 May 2020 to allow targeted public intervention in the form of recapitalization aid to non-financial companies in difficulty. As the crisis deepened, several European businesses that were not struggling before the COVID-19 outbreak suffered losses, which reduced their equity capital and reduced their ability to borrow in the markets. Therefore, the purpose of the Commission's intervention was to facilitate the recapitalization, provided that the beneficiaries and the member states develop an exit strategy following the recapitalization. Beneficiaries were subject to prohibitions on dividends and share buybacks.

A third amendment to the temporary framework was adopted on 29 June 2020 to allow Member States to provide public support to all micro and small enterprises, i.e. enterprises with fewer than 50 employees and less than EUR 10 million in turnover annual and/or total annual balance sheet, even if they were already in financial difficulty on December 31, 2019. This amendment was adopted under the conditions of temporary recapitalization measures for those cases where private investors contributed to the capital increase of companies together with the state. The aim was to encourage significant private capital injections with participation in companies, limiting the need for state aid and the risk of distortion of competition.

In 2020 alone, member states adopted fiscal measures worth 2.3 trillion euros under the temporary regime. Most of the state aid measures consisted of guarantees, representing 82% of the total measures. The remaining measures were divided between discretionary spending, such as short-time work programs, income support measures for households or businesses (6%); financial instruments (8%) and discretionary income measures (3%). In absolute terms, among countries outside the euro area, Poland (12%) and Hungary (11%) ranked first, while the measures in Romania and Bulgaria amounted to only 1.47% and 1, respectively .33% of GDP.

Since the impact of guarantees on the national budget materializes only when the borrower is unable to repay the loan received, then the use of guarantees could have a misleading picture of the relative budgetary efforts of the member states.

State aid control is an essential part of the European Union's competition policy, which aims to avoid distortions at the level of the internal market and ensure fair competition conditions between member states and companies. That is why the suspension of the rules in the temporary framework may have had an impact on the convergence of the trajectories of countries outside the euro zone.

The long-term repercussions remain unclear. With a lack of sufficient tracking data on the actual use of guarantees, which constitute most of these measures, it is impossible to establish a clear picture of the overall support provided by Member States. In general, it can be observed that member states with larger budgets have the ability to spend more on aid for national companies, giving them an advantage over competing European ones.

Sectoral studies on the impact of the temporary framework are able to provide anecdotal evidence that indicates discrepancies in the implementation of aid between member states.

While such support has generally served as a tool for member states to counter the effects of the health crisis, some countries have granted ad hoc aid to companies involved in research unrelated to COVID-19.

The general rescue clause of PSC was activated by the Commission with the stated aim of giving Member States the necessary flexibility to take the necessary measures to support health systems, civil protection and protect economies. The clause allows the governments of the member states of the European Union to temporarily leave the adjustment path towards the medium-term budget objective. This considerably affects the application of the European Semester, i.e. the framework for the coordination of economic policies at the level of the European Union. The specific recommendations for each country were launched on May 20, 2020, the first time since the creation of the European Semester and focused on two objectives: providing an immediate economic policy response, addressing and mitigating the health impact of the Covid 19 pandemic, and resuming economic activity supporting the ecological transition and digital transformation in the short and medium term.

The relaxation of fiscal rules has been particularly critical for those member states with high levels of debt. The importance of the fiscal maneuvering space for the more indebted member states is highlighted by the strong correlation between their debt to GDP ratio in 2019 and the percentage point of growth compared to 2020.

This can be explained by the combined effects of GDP contraction, particularly large in highly indebted countries, and the simultaneous increase in deficit levels.

Interestingly, experienced non-eurozone countries had relatively low initial debt-to-GDP levels in 2019. The size of the fiscal response appears very heterogeneous. Bulgaria, Denmark and Sweden had some of the lowest deficits in the European Union, and Poland and Croatia had results close to the euro area average, while Romania was well above this value.

The Commission intervened by designing support at the level of the European Union to help member states directly in their fiscal effort, by introducing three measures: the Coronavirus Response Investment Initiatives (CRII and CRII+), the European Investment Bank (EIB) Initiatives and SURE.

In April 2020, the Commission launched two packages of measures: the Response to the Coronavirus Investment Initiative (CRII) and the Coronavirus Response Investment Initiative Plus (CRII+), with the objective of mobilizing the cohesion funds of the European Union to face the pandemic crisis. Flexibility has been introduced that makes it possible to transfer unallocated European Union funds between types of funds and categories of regions and to use amounts allocated to pre-financing and unspent, as well as to increase the European Union co-financing rate to 100% for the accounting year 2020-2021.

The objective of the two initiatives was to use the flexibility of the European Union budget to support the health sector.

According to the Commission's proposal, CRII proposed to mobilize 37.3 billion EURO of European public investments to combat COVID-19. The national allocation of investments within the CRII had a clear geographical pivot to the eastern, non-euro zone, and southern member states. This is not a surprise, because CRII and CRII+ consisted of a redeployment of the structural funds, which in the multiannual financial framework benefited these two groups of countries to a great extent. It can be seen that the logic of the CRII initiative was to give a second chance to the member states that had a delay either in spending or committing their structural funds, by using these measures to mitigate the consequences of COVID 19.

The amounts involved are relatively small, as CRII and CRII+ were launched in the last year of the MFF 2014-2020, when most of the funds had already been committed.

In order to track the effective use of CRII and CRII+ funds to mitigate the consequences of COVID 19, in May 2020, the Commission proposed a voluntary list of program-specific indicators, to be applied at the level of all Member States of the European Union, following to identify all changes to the National operational program.

An advantage of using the information available through these voluntary indicators is the ability to distinguish between different types of expenditure rescheduled to support people, for example part-time work arrangements, additional salaries for medical staff, IT equipment, personal protective equipment and services for vulnerable groups. Given that not all Member States have adopted the common voluntary indicators proposed by the Commission, the support will probably be greater.

In addition to the modification of the operational programs, some member states also accepted the 100% EU Funding option, allowed under CRII+ in order to benefit from the flexibility under CRII/CRII+.

The intervention of the European Union in the first phase of the crisis was not limited to actions within the CFM. Together with the EIB, in April 2020 the Commission presented a support action plan to unlock €28 billion in funding to ease liquidity and working capital constraints for SMEs and medium-sized enterprises.

The financing package consisted of:

- dedicated warranty schemes based on existing programs for immediate implementation. The European Investment Fund (EIF) was offered financial guarantees in the amount of 2.2-billion-euro intermediates, unlocking 8 billion euro in available financing;

-
- liquidity lines dedicated to banks to ensure additional support for working capital for SMEs and with an average capitalization of up to 10 billion euros. The sub-operations consisted of loans for SMEs and eligible medium-sized financial intermediaries and national and regional promotional banks;
 - dedicated asset-backed securities (ABS) purchase programs to enable banks to transfer risk to SME loan portfolios, mobilizing up to an additional €10 billion.

In parallel with the first package of measures, the Commission and the EIB announced a reserve of projects in the health sector worth 5 billion euros. The purpose of this instrument was to finance infrastructure, equipment improvement in the health sector and work projects for the development of a vaccine against COVID 19.

The European Guarantee Fund (EGF) was created in April 2020 with €25 billion of guarantees, allowing the EIB, in partnership with local lenders and national promotional banks, to issue special guarantees explicitly aimed at encouraging banks to provide liquidity to SMEs and mid-cap companies.

The EIB's intervention could mobilize 13 billion euros in guarantees from pre-existing programs and 25 billion euros belonging to new actions. Among the member states outside the euro zone, Poland benefits from the largest volume of approved financing (2.66 billion euros) and the largest number of projects (13), followed by Romania (1.36 billion euros and 10 projects).

Conclusions

From the study done and presented in this article, some conclusions can be drawn. First of all, the use of discretionary measures provides some indications regarding the geographical distribution of state support aid and could allow partial conclusions to be drawn regarding the main beneficiaries of these measures. In this sense, there does not seem to be a clear pattern along the often-observed geographic area of North-South, East-West dividing lines, nor with regard to pre-COVID-19 debt burden. This remains valid for member states outside the euro area. Looking at the two Nordic countries with relatively low debt levels, Denmark has introduced the largest volume of measures in this group, and Sweden with 1% of GDP is only fifth in this respect. There are some positive assessments at the country level, but further research is needed to analyze the effects of market distortions.

Another conclusion is that the impact of CRII and CRII+ on nominal convergence in countries outside the euro zone is difficult to assess. The flexibilities brought by these measures seem to have been appreciated by the

authorities and the Commission initially estimated that the measures could mobilize 37 billion euros in public investments. A large part of the funding was allocated to health-related expenses, for the emergency purchase of medical equipment, which does not directly affect nominal convergence indicators.

References

1. Aizenman, J., H. Ito, and G. K. Pasricha (2021) *Central Bank Swap Arrangements in the COVID-19 Crisis*, Technical Report, National Bureau of Economic Research
2. Albrizio, S., I. Kataryniuk, L. Molina and J.L. Schafer (2021) *ECB Euro Liquidity Lines*, Banco de España Working Paper No. 2125
3. Bahaj, S & Reis R. (2018) *Central Bank Swap Lines*, Bank of England Working Papers 741, Bank of England July 2018
4. McCauley, R. & Schenk, R.C. (2020) *Central Bank Swaps Then and Now: Swaps and Dollar Liquidity in the 1960s*. BIS Working Paper No. 851, April 2020.
5. Panetta, F. & Schnabel I. (2020) *The provision of euro liquidity through the ECB's swap and repo operations* ECB blog, 19th August 2020

Studiu privind producția industrială

Denis-Arthur STRIJEK PhD Student (denis.strijek@gmail.com)

Bucharest University of Economic Studies

Abstract

Industria este principala ramură a economiei naționale care contribuie cel mai mult la formarea și modificarea Produsului Intern Brut în fiecare an. Am spus modificare, deoarece sunt anumite perioade de timp când producția industrială scade și pe cale de consecință, mai ales în cifre relative ținând seama de inflație, contribuția producției industriale la realizarea Produsului Intern Brut se modifică, fie într-un sens, fie în celălalt. Producția industrială trebuie să rămână pe principala treaptă a preocupărilor autorităților române întru-cât aceasta asigură formarea Produsului Intern Brut și creșterea acestuia. Cifra de afaceri realizată este indicatorul cel mai expresiv, care evidențiază modul în care s-a modificat producția în această ramură a economiei naționale, atât pe piața internă, cât și pe cea externă. Astfel, am analizat modul în care s-a întâmplat în luna ianuarie, am considerat ramurile și așa mai departe. De asemenea, am analizat și modul în care au evoluat comenzile pentru producția industrială, mai ales cele pe plan extern, care asigură prin aceasta și posibilității de export mai mari pentru economia României. Este de asemenea, esențial și am abordat în acest articol și aspecte privind modificarea prețurilor în producția industrială, deoarece acestea joacă un rol important în deflatarea indicatorului și aducerea acestuia la exprimare în cifre reale, care să fie comparabile cu perioade anterioare. Am utilizat în acest sens, datele oferite de Institutul Național de Statistică și Eurostat, pe toate cele trei segmente: cifra de afaceri a producției industriale, comenzile noi în industrie și modificarea prețurilor. De asemenea, pe baza acestor date primare am utilizat o serie de metode și procedee statistice pentru a reliefa modul în care s-au modificat acești indicatori, care caracterizează producția industrială din România. Scopul acestui articol este de a pune în evidență modul în care a evoluat până la sfârșitul anului 2023 și mai ales debutul în 2024, ca perspectivă de a putea anticipa modul în care va evolua această producție.

Cuvinte cheie: resurse, industrie, cifră de afaceri, economie națională, evoluții.

Clasificarea JEL: E20, E30.

Introducere

Ramura industriei a rămas și va rămâne în continuare principala ramură a economiei naționale, cea care asigură o contribuție ridicată la formarea și creșterea Produsului Intern Brut. În acest articol am analizat în primul rând cifra de afaceri din industrie pe care am exprimat-o în ianuarie 2024, comparativ cu o serie de alte perioade anterioare, atât în cifre brute, cât și în cifre care depind de numărul de zile lucrate. Apoi am făcut o analiză și interpretare, sperăm noi cât mai corectă, a modului în care au evoluat comenzile noi în industrie, la fel considerând începutul anului 2024, dar mai ales cu reflectare comparativă în urmă a modului în care schimbările s-au realizat față de perioadele anterioare.

Nu în ultimul rând am analizat și situația evoluției prețurilor producției industriale în perioadele anterioare, relevând modificarea acestor prețuri care contribuie la transformarea indicatorului producției industriale din termenii nominali sau din prețuri nominale, în prețuri reale, adică prin deflatare să aducem indicatorul la date reale, comparabile cu perioadele din urmă.

În articol am studiat pe îndelete și modul în care au evoluat aceste laturi ale industriei, în diferitele ramuri ale economiei naționale, evidențiind atât pe total, cât și pe industria extractivă sau prelucrătoare, modul în care lucrurile au evoluat.

Articolul este însoțit de un număr important de tabele și grafice statistice, care relevă aceste mutații și exprimă în același timp și în mod sugestiv modul în care a evoluat producția industrială.

Totodată, în ceea ce privește producția industrială, ne-am referit pe larg la o serie de aspecte structurale, care dau esență în legătură cu perspectiva reazășării industriei pe baze cât mai moderne, adecvate cercetării și inovării în domeniu, așa încât să se ajungă la o creștere cât mai ridicată. Desigur, și forța de muncă care este angajată în aceste ramuri ale industriei sau laturi ale industriei, pe total sau pe structură, sunt importante în contextul în care România se confruntă cu paradoxul de avea un număr important de șomeri și în același timp un număr de posibilități de angajare reduse.

Prin reprezentarea grafică și prezentarea în tabele, s-a urmărit să se facă mai ușor de înțeles pentru cititor sau analistul preocupat de aceste aspecte, care este evoluția acestei ramuri a economiei naționale.

Literature review

Anghel M.G. și alții (2019) oferă unele repere în ceea ce privește evoluția industriei din România în anul 2018. Anghelache și Barbu (2020) au studiat evoluția industriei în perioada pandemiei, iar Anghelache C. (2019) este preocupat de evoluția activității industriale din România în 2019 în context

intern și internațional. Erosa A., Cabrillana A. (2008) au fost preocupați de analiza rolului productivității muncii asupra creșterii economice. Grand D. Și alții (2016) pun în evidență faptul că dezvoltarea industriei energetice este corelată cu industria totală. Iacob Ș.V. și Dumbravă Ș.G. (2020) au fost preocupați de activitatea industrială din România în perioada crizei sanitare.

Metodologie

Sursa datelor o constituie capitolul PROD (Produse și servicii cu caracter industrial) din Cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în industrie (IND TS), în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/2152 al Parlamentului European și al Consiliului și Regulamentul delegat (UE) 2020/1197 al Comisiei.

Tipul de sondaj utilizat și procedeul de extragere a eșantionului este cel al sondajului stratificat cu selecție aleatoare simplă fără revenire în cadrul fiecărui strat, în care variabilele de stratificare sunt reprezentate de: activitatea economică și clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria operatorilor economici cu potențial economic ridicat (50 de salariați și peste) se cercetează exhaustiv. Baza de selecție a eșantionului asigură o reprezentativitate calculată după cifra de afaceri de 92,7% din mulțimea totală a unităților active. Datele se colectează de la circa 10200 operatori economici cu activitate principală industrială. Eroarea maxim admisă a estimațiilor este de $\pm 3\%$.

Indicele producției industriale este cunoscut ca un indice al rezultatelor sau un indice al volumului producției care își propune să identifice schimbările volumului producției. Indicii producției industriale măsoară evoluția acesteia pe total, secțiuni (industria extractivă, prelucrătoare și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat), diviziuni CAEN Rev. 2 (diviziunile 05-35, exclusiv grupa 353) precum și pe marile grupe industriale.

Agregarea indicilor primari ai producției industriale se realizează printr-un sistem de ponderări succesive, utilizându-se pentru agregarea la nivel de subclasă elementară CPSA – nivel de agregare superior al PRODROM-ului – prețul mediu unitar din anul de bază (2021), iar pentru nivelurile de agregare superioare (clasă, grupă, diviziune, secțiune CAEN Rev. 2 sau mare grupă industrială) folosindu-se ca element de ponderare valoarea adăugată brută la costul factorilor (VABCF) din anul de bază (2021), conform rezultatelor din conturile naționale din anul de bază (2021). Primul nivel de agregare este nivelul clasei CAEN Rev. 2, următoarele niveluri de agregare fiind

determinate ca o medie aritmetică ponderată a indicilor claselor, grupelor, diviziunilor, secțiunilor CAEN Rev. 2, marilor grupe industriale, cu VABCF corespunzătoare din anul de bază (2021).

Indicii pentru marile grupe industriale se obțin prin agregarea indicilor la nivelul grupelor CAEN Rev. 2 componente, ponderate cu VABCF corespunzător. Indicii producției industriale pe total industrie se obțin prin agregarea indicilor calculați la nivel de diviziune CAEN Rev. 2.

Pe lângă indicii brute ai producției industriale, se calculează lunar și indici ajustați cu numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate prin metoda regresivă, metodă recomandată de regulamentele europene.

Pentru ajustarea seriilor s-a folosit pachetul de programe JDemetra+ (metoda TRAMO/SEATS), care realizează estimarea efectului numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și a efectului calendarului (Paștele ortodox, an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme.

Seria ajustată cu numărul de zile lucrătoare s-a obținut prin eliminarea din seria brută a acestor efecte, cu ajutorul unor coeficienți de corecție.

Seria ajustată de efectul zilelor lucrătoare și de sezonabilitate se obține prin eliminarea componentei sezoniere din seria ajustată de efectul zilelor lucrătoare.

Ajustarea nivelurilor agregate s-a realizat prin metoda directă, care presupune ajustarea directă a seriilor agregate.

Utilizarea metodei directe poate conduce la unele inconsistențe în seriile de date (respectiv, agregatele să nu fie cuprinse întotdeauna între valorile componentelor din care provin).

Calculul indicilor producției industriale față de luna precedentă sau față de luna corespunzătoare din anul precedent, pornind de la indicii cu bază fixă (anul 2021=100), se realizează astfel: indicii producției industriale față de luna precedentă: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2021=100) al lunii respective la indicele cu bază fixă (anul 2021=100) al lunii precedente, înmulțit cu 100 și indicii producției industriale față de luna corespunzătoare din anul precedent: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2021=100) al unei anumite luni din anul respectiv la indicele cu bază fixă (anul 2021=100) al aceleiași luni din anul precedent, înmulțit cu 100.

Date, rezultate și discuții

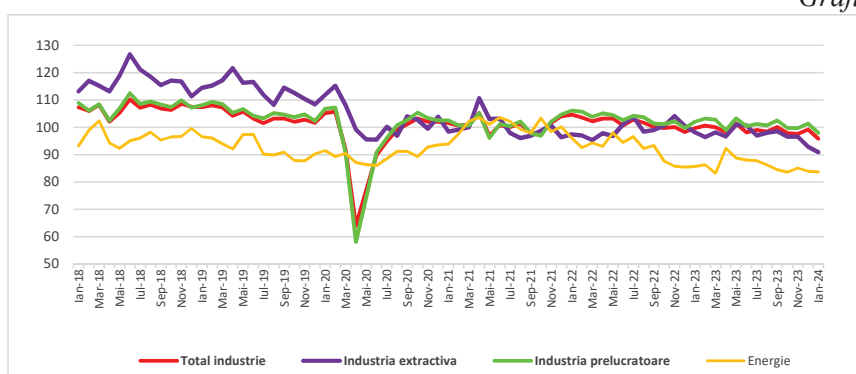
Analizând datele furnizate de Institutul Național de Statistică, constatăm faptul că în luna ianuarie 2024, producția industrială a crescut față de luna decembrie 2023 ca serie brută cu 1,1% și a scăzut ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate cu 3,4%. Totodată, față

de luna ianuarie 2023, producția industrială a fost mai mică cu 4,0% ca serie brută și cu 3,9% ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality.

În graficul numărul 1 este prezentată evoluția lunară a producției industriale în perioada ianuarie 2018 – ianuarie 2024 (serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality).

Evoluția lunară a producției industriale în perioada ianuarie 2018 – ianuarie 2024

Grafic 1

Sursa: Comunicat INS

Analizând în dinamică constatăm faptul că în luna martie 2020 un șoc important provocat de pandemia covid 19 a afectat industria prelucrătoare, cât și pe total industrie. În ceea ce privește luna ianuarie 2024 observăm că producția industrială este în o ușoară scădere pe toate palierele, total industrie, industria extractivă, industria prelucrătoare și energie.

Aceste aspecte reies și din tabelul numărul 1, unde sunt prezentați indicii producției industriale, pe total și secțiuni ale industriei.

Indicii producției industriale, pe total și secțiuni ale industriei (%)

Tabel 1

Indicele producției industriale - IPI		Ianuarie 2024 față de:	
		Decembrie 2023	Ianuarie 2023
TOTAL	B	101,1	96,0
	S	96,6	96,1
Industria extractivă	B	89,7	92,5
	S	97,9	92,6
Industria prelucrătoare	B	102,1	96,0
	S	96,5	96,0
Energie	B	100,9	97,6
	S	99,7	97,6

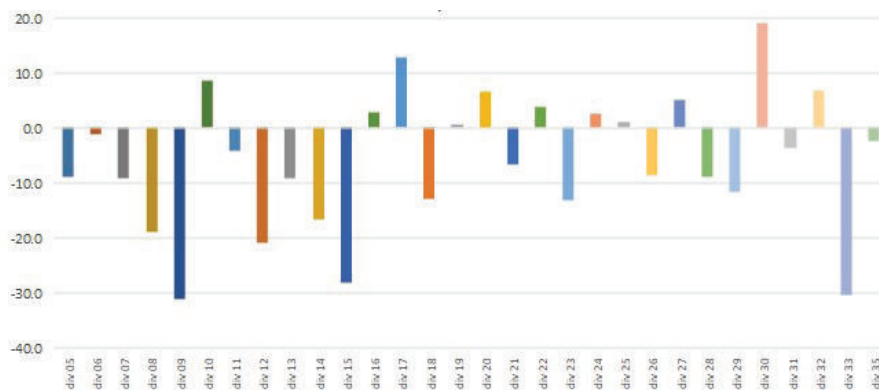
B= serie brută; S= serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonality

Sursa: Comunicat INS

În graficul numărul 2 sunt prezentați indicii producției industriale în % în luna ianuarie 2024 față de ianuarie 2023.

Indicii producției industriale în % în luna ianuarie 2024 față de ianuarie 2023

Grafic 2

Sursa: Comunicat INS

Analizând datele constatăm faptul că în luna ianuarie 2024, producția industrială (serie brută) a crescut față de luna precedentă cu 1,1%, datorită creșterii industriei prelucrătoare cu 2,1% și producției și furnizării de energie

electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 0,9%, iar industria extractivă a scăzut cu 10,3%.

Producția industrială, serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate, a fost mai mică față de luna precedentă cu 3,4%, ca urmare a scăderilor înregistrate în cele trei sectoare industriale: industria prelucrătoare cu 3,5%, industria extractivă cu 2,1% și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 0,3%.

Față de luna corespunzătoare din anul precedent, producția industrială (serie brută) a scăzut cu 4,0%, ca efect al scăderilor înregistrate de industria extractivă cu 7,5%, industria prelucrătoare cu 4,0% și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 2,4%.

Producția industrială, serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate, a fost mai mică cu 3,9%, din cauza scăderilor industriei extractive cu 7,4%, industriei prelucrătoare cu 4,0% și producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 2,4%.

Concluzii

Studiul acestui articol scoate în evidență faptul că în industria României se întâmplă o serie de aspecte interesante. De aici rezidă și o serie de concluzii teoretice și practice. În primul rând, este limpede că industria rămâne principala ramură a economiei naționale. Industria a suferit pentru o perioadă de timp de 34 de ani, de la trecerea de la economia de piață și până în prezent, de unele decizii eronate care au dus la dispariția unor ramuri ale economiei naționale care anterior erau tradiționale, la încercarea de apariție a altora, dar mai puțin s-a pus accentul pe modernizarea industriei și aducerii acesteia la stadiul de economie modernă.

O concluzie care rezultă, nu numai din acest articol, ci și din întreaga evoluție macroeconomică, este și aspectul că deși România are o datorie publică externă de peste 50% din PIB (peste 174 de miliarde euro), aceste sume nu au mers la modernizarea industriei. În felul acesta, o serie de proiecte majore cum ar fi, fiindu-mi la îndemână, proiectul explorării și exploatării gazelor și petrolului din Marea Neagră unde practic nu s-a investit mare lucru, iar înstrăinarea acestui proiect duce ca România să primească eventual, cândva, o mică redevență.

O altă concluzie este aceea că România trebuie să facă pași serioși pe calea robotizării, a perfecționării industriei și stabilirii fundamentului acesteia pe bazele cele mai moderne ale economiei digitale, ale economiei performante.

Ultima concluzie este aceea că industria este și trebuie să rămână în continuare principala ramură a economiei naționale, atât prin producția

realizată, cât și prin atragerea de noi proiecte, implicarea în noi proiecte și asigurarea unei stabilități a prețului producției industriale.

Bibliografie

1. Anghel M.G., Dumbravă Ș.G., Dumitru D., Marinescu A.I. (2019). *The fundamental landmarks on the evolution of Romania's industry in 2018*. Romanian Statistical Review, Supplement, 1, 42-48
2. Anghelache C., Barbu C.M. (2020). *Principalele aspecte privind evoluția industriei românești în contextul crizei pandemice*. Romanian Statistical Review, Supplement, 8, 130-143
3. Anghelache C. (2019). *The evolution of the industrial activity in Romania in 2019 in the internal and international context*. Romanian Statistical Review, Supplement, 8, 49-60
4. Erosa A., Cabrillana A. (2008). *On finance as a theory of tfp, cross-industry productivity differences, and economic rents*. International Economic Review, 49 (2), 437-473
5. Grand D., Le Brun Ch., Vidil R., Wagner F. (2016). *Electricity Production by Intermittent Renewable Sources: A Synthesis of French and German Studies*. The European Physical Journal Plus, 131, 329-340
6. Iacob S.V., Dumbravă S.G. (2020). *The analysis of the main aspects regarding the industrial activity in Romania*, Romanian Statistical Review, Supplement, 3, 40-54

STUDY ON INDUSTRIAL PRODUCTION

Denis-Arthur STRIJEK PhD Student (denis.strijek@gmail.com)
Bucharest University of Economic Studies

Abstract

Industry is the main branch of the national economy that contributes the most to the formation and modification of the Gross Domestic Product every year. I said change because there are certain periods of time when industrial production decreases and as a consequence, especially in relative figures taking into account inflation, the contribution of industrial production to the achievement of the Gross Domestic Product changes, either in one direction or the other. Industrial production must remain at the top of the concerns of the Romanian authorities as it ensures the formation of the Gross Domestic Product and its growth. The achieved turnover is the most expressive indicator, which highlights how production has changed in this branch of the national economy, both on the internal and external markets. So, we looked at how it happened in January, we considered the branches and so on. We also analyzed the way in which the orders for industrial production have evolved, especially those on the external level, which thereby also ensures greater export possibilities for the Romanian economy. It is also essential, and I have covered in this article, aspects of the change in prices in industrial production, because they play an important role in deflating the indicator and bringing it to expression in real figures, which are comparable to previous periods. In this sense, we used the data provided by the National Institute of Statistics and Eurostat, on all three segments: turnover of industrial production, new orders in the industry and price changes. Also, based on these primary data, we used a series of statistical methods and procedures to highlight how these indicators, which characterize industrial production in Romania, have changed. The purpose of this article is to highlight how it has evolved until the end of 2023 and especially the debut in 2024, as a perspective to be able to anticipate how this production will evolve.

Keywords: *resources, industry, turnover, national economy, developments.*

JEL classification: *E20, E30.*

Introduction

The branch of industry has remained and will continue to remain the main branch of the national economy, the one that ensures a high contribution to the formation and growth of the Gross Domestic Product. In this article we

have primarily analyzed the industry turnover we have expressed in January 2024, compared to a number of other previous periods, both in raw figures and in figures that depend on the number of days worked. Then we made an analysis and interpretation, we hope as correct as possible, of how the new orders in the industry have evolved, also considering the beginning of 2024, but especially with a comparative reflection in the past of how the changes have been made against from previous periods.

Last but not least, we also analyzed the situation of the evolution of industrial production prices in previous periods, revealing the change in these prices that contribute to the transformation of the industrial production indicator from nominal terms or nominal prices into real prices, that is, by deflation to bring the indicator to real, comparable data with recent periods.

In the article I have studied leisurely how these sides of the industry have evolved, in the different branches of the national economy, highlighting both the total and the extractive or processing industry, the way things have evolved.

The article is accompanied by an important number of tables and statistical graphs, which reveal these mutations and express at the same time and in a suggestive way the way in which industrial production has evolved.

At the same time, with regard to industrial production, we referred extensively to a series of structural aspects, which give essence in relation to the perspective of re-establishing the industry on the most modern bases, suitable for research and innovation in the field, so that it reaches as high a growth as possible. Of course, the labor force that is employed in these branches of the industry or sides of the industry, in total or by structure, are important in the context in which Romania is faced with the paradox of having a large number of unemployed and at the same time a number of reduced employment opportunities.

Through graphic representation and tabular presentation, the aim was to make it easier to understand for the reader or the analyst concerned with these aspects, which is the evolution of this branch of the national economy.

Literature review

Angel M.G. and others (2019) provide some benchmarks regarding the evolution of industry in Romania in 2018. Anghelache and Barbu (2020) studied the evolution of industry during the pandemic, and Anghelache C. (2019) is concerned with the evolution of industrial activity in Romania in 2019 in a domestic and international context. Erosa A., Cabrillana A. (2008) were concerned with the analysis of the role of labor productivity on economic growth. Grand D. And others (2016) point out that the development of the energy industry

is correlated with the total industry. Iacob S.V. and Dumbrava Ș.G. (2020) were concerned with industrial activity in Romania during the health crisis.

Methodology

The source of the data is the PROD chapter (Products and services of an industrial nature) from the Monthly statistical survey on short-term indicators in industry (IND TS), in accordance with Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and of the Council and the Delegated Regulation (EU) 2020/1197 of the Commission.

The type of survey used and the sampling procedure is that of the stratified survey with simple random selection without return within each stratum, in which the stratification variables are represented by: the economic activity and the size class of the enterprise depending on the number of employees. Due to the needs regarding the comparability of the results on groups of homogeneous activities as well as at the enterprise level from one period to another, the category of economic operators with high economic potential (50 employees and over) is exhaustively researched. The sample selection base ensures a representativeness calculated according to the turnover of 92.7% of the total number of active units. The data are collected from about 10,200 economic operators with an industrial main activity. The maximum allowed error of the estimates is $\pm 3\%$.

The index of industrial production is known as an output index or an index of production volume that aims to identify changes in the volume of production. The indices of industrial production measure its evolution in total, sections (extractive, processing industry and the production and supply of electricity and thermal energy, gas, hot water and air conditioning), divisions CAEN Rev. 2 (divisions 05-35, exclusive group 353) as well as on large industrial groups.

Aggregation of the primary indices of industrial production is carried out through a system of successive weightings, using for aggregation at the level of elementary subclass CPSA - higher aggregation level of the PRODROM - the average unit price from the base year (2021), and for the higher levels of aggregation (class, group, division, CAEN Rev. 2 section or large industrial group) using as a weighting element the gross added value at factor cost (VABCF) from the base year (2021), according to the results of the national accounts from the base year (2021). The first aggregation level is the CAEN Rev. class level. 2, the following levels of aggregation being determined as a weighted arithmetic mean of the indices of classes, groups, divisions, sections CAEN Rev. 2, large industrial groups, with the corresponding VABCF from the base year (2021).

The indices for the large industrial groups are obtained by aggregating the indices at the CAEN Rev. group level. 2 components, weighted with the appropriate VABCF. Industrial production indices for total industry are obtained by aggregating the indices calculated at division level CAEN Rev. 2.

In addition to the raw indices of industrial production, adjusted indices with the number of working days and seasonality are calculated monthly using the regressive method, a method recommended by European regulations.

To adjust the series, the JDemetra+ program package (TRAMO/SEATS method) was used, which estimates the effect of the different number of working days from one month to another and the effect of the calendar (Orthodox Easter, leap year and other national holidays) as well as the identification and correction of extreme values.

The adjusted series with the number of working days was obtained by removing these effects from the raw series, with the help of correction coefficients.

The series adjusted for the effect of working days and for seasonality is obtained by removing the seasonal component from the series adjusted for the effect of working days.

The adjustment of the aggregate levels was carried out by the direct method, which involves the direct adjustment of the aggregate series.

The use of the direct method may lead to some inconsistencies in the data series (respectively, the aggregates may not always be included between the values of the components from which they come).

The calculation of the indices of industrial production compared to the previous month or the corresponding month of the previous year, starting from indices with a fixed base (year 2021=100), is carried out as follows: indices of industrial production compared to the previous month: by dividing the index with a fixed base (year 2021=100) of the respective month to the fixed base index (year 2021=100) of the previous month, multiplied by 100 and industrial production indexes compared to the corresponding month of the previous year: by dividing the fixed base index (year 2021=100) of a certain month of the respective year to the index with a fixed base (year 2021=100) of the same month of the previous year, multiplied by 100.

Data, Results and Discussion

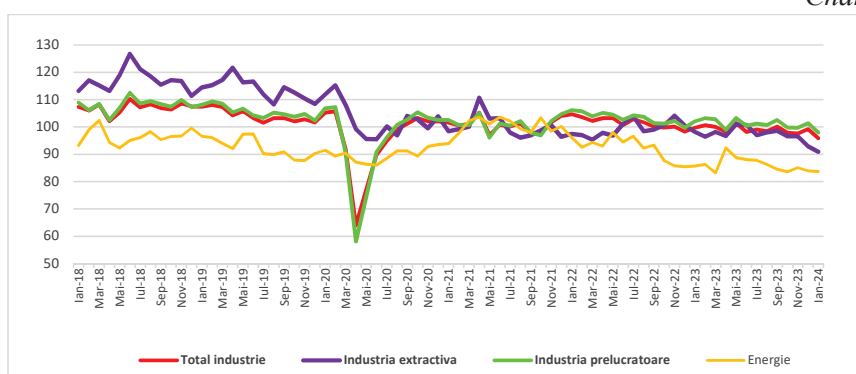
Analyzing the data provided by the National Institute of Statistics, we find that in January 2024, industrial production increased compared to December 2023 as a gross series by 1.1% and decreased as a series adjusted according to the number of working days and seasonality with 3.4%. At the same time, compared to January 2023, industrial production was lower

by 4.0% as a raw series and by 3.9% as a series adjusted for the number of working days and seasonality.

Graph number 1 shows the monthly evolution of industrial production in the period January 2018 – January 2024 (series adjusted according to the number of working days and seasonality).

Monthly evolution of industrial production in the period January 2018 – January 2024

Chart 1

Source: INS press release

Analyzing the dynamics, we find that in March 2020, an important shock caused by the covid 19 pandemic affected the manufacturing industry, as well as the industry as a whole. Regarding the month of January 2024, we notice that industrial production is in a slight decrease on all levels, total industry, extractive industry, processing industry and energy.

These aspects are also evident from table number 1, where the indices of industrial production are presented, in total and by sections of the industry.

Indices of industrial production, by total and industry sections (%)

Table 1

Index of industrial production - IPI		January 2024 to:	
		December 2023	January 2023
TOTAL	B	101,1	96,0
	S	96,6	96,1
Extractive industry	B	89,7	92,5
	S	97,9	92,6
Manufacturing industry	B	102,1	96,0
	S	96,5	96,0
Energy	B	100,9	97,6
	S	99,7	97,6

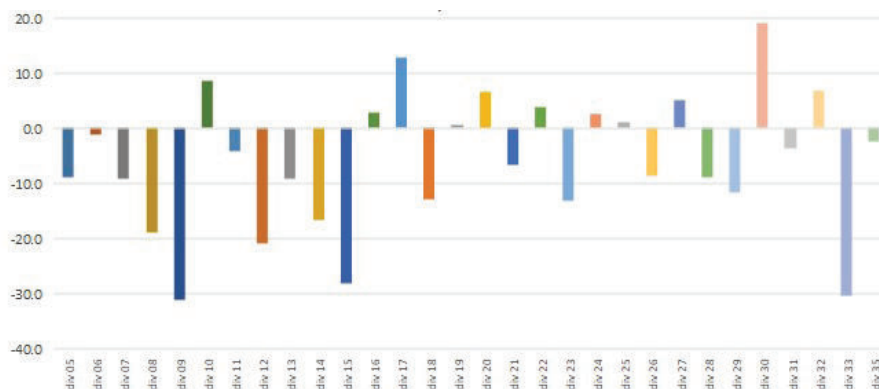
B= raw series; S= series adjusted according to the number of working days and seasonality

Source: INS press release

Graph number 2 shows the industrial production indices in % in January 2024 compared to January 2023.

Indices of industrial production in % in January 2024 compared to January 2023

Chart 2

Source: INS press release

Analyzing the data, we find that in January 2024, industrial production (gross series) increased compared to the previous month by 1.1%, due to the growth of the manufacturing industry by 2.1% and the production and supply of electricity and thermal energy, gas, water heating and air conditioning by 0.9%, and the extractive industry decreased by 10.3%.

Industrial production, series adjusted according to the number of working days and seasonality, was lower compared to the previous month by 3.4%, as a result of the decreases recorded in the three industrial sectors: the manufacturing industry by 3.5%, the extractive by 2.1% and the production and supply of electricity and thermal energy, gas, hot water and air conditioning by 0.3%.

Compared to the corresponding month of the previous year, industrial production (gross series) decreased by 4.0%, as a result of the decreases recorded by the extractive industry by 7.5%, the manufacturing industry by 4.0% and the production and supply of electricity and heating, gas, hot water and air conditioning with 2.4%.

Industrial production, series adjusted for the number of working days and seasonality, was lower by 3.9%, due to decreases in extractive industry by 7.4%, manufacturing industry by 4.0% and energy production and supply electrical and thermal, gas, hot water and air conditioning by 2.4%.

Conclusions

The study of this article highlights the fact that a number of interesting aspects are happening in Romania's industry. A series of theoretical and practical conclusions also reside from here. First, it is clear that industry remains the main branch of the national economy. The industry has suffered for a period of 34 years, from the transition from the market economy until now, from some erroneous decisions that led to the disappearance of some branches of the national economy that were previously traditional, to the attempt to emerge others, but less emphasis was placed on modernizing the industry and bringing it to the stage of a modern economy.

A conclusion that results, not only from this article, but also from the entire macroeconomic evolution, is also the aspect that although Romania has an external public debt of over 50% of GDP (over 174 billion euros), these amounts did not go to the modernization the industry. In this way, a series of major projects such as, being at my fingertips, the project for the exploration and exploitation of gas and oil from the Black Sea where practically not much has been invested, and the alienation of this project means that Romania will eventually receive, someday, a small royalty.

Another conclusion is that Romania must take serious steps on the path of robotization, perfecting the industry and establishing its foundation on the most modern bases of the digital economy, the performing economy.

The last conclusion is that the industry is and must continue to remain the main branch of the national economy, both by the production achieved and by attracting new projects, involvement in new projects and ensuring a stability of the price of industrial production.

References

1. Anghel M.G., Dumbravă Ș.G., Dumitru D., Marinescu A.I. (2019). *The fundamental landmarks on the evolution of Romania's industry in 2018*. Romanian Statistical Review, Supplement, 1, 42-48
2. Anghelache C., Barbu C.M. (2020). *Principalele aspecte privind evoluția industriei românești în contextul crizei pandemice*. Romanian Statistical Review, Supplement, 8, 130-143
3. Anghelache C. (2019). *The evolution of the industrial activity in Romania in 2019 in the internal and international context*. Romanian Statistical Review, Supplement, 8, 49-60
4. Erosa A., Cabrillana A. (2008). *On finance as a theory of tfp, cross-industry productivity differences, and economic rents*. International Economic Review, 49 (2), 437-473
5. Grand D., Le Brun Ch., Vidil R., Wagner F. (2016). *Electricity Production by Intermittent Renewable Sources: A Synthesis of French and German Studies*. The European Physical Journal Plus, 131, 329-340
6. Iacob S.V., Dumbravă S.G. (2020). *The analysis of the main aspects regarding the industrial activity in Romania*, Romanian Statistical Review, Supplement, 3, 40-54

Riscuri asociate banilor emiși privat

Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD (*madalinagabriela_anghel@yahoo.com*)

Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Ana Maria POPESCU PhD (*notariat.dejure@gmail.com*)

Bucharest University of Economic Studies

Bogdan Drăghia (*bdraghia@gmail.com*)

Abstract

Contrar avantajelor semnificative pe care monedele stabile le pot aduce, există riscuri potențiale legate de adoptarea globală a unor astfel de noi sisteme de plată. Monedele stabile sunt emise de companii de tehnologii private, care pot avea stimulente diferite în desfășurarea afacerilor în comparație cu entitățile publice precum băncile centrale. Astfel, dorința de maximizare a profitului a companiilor private poate sprijini un posibil comportament neadecvat al emitenților de monede stabile, cum ar fi abuzarea de avantajul lor de informații față de clienții lor, astfel încât să facă profit și/sau să ascundă slăbiciunile operaționale. În cel mai rău scenariu, emitenții de monede stabile își pot pierde complet încrederea clienților, ceea ce va duce la o piață nelichidă a monedelor lor stabile sau chiar la faliment. În funcție de mărimea și puterea de piață, aceste riscuri devin din ce în ce mai mari și este foarte probabil ca furnizorii de stablecoin să devină monopoluri naturale datorită efectelor lor puternice în piață.

Cuvinte cheie: *monede stabile, tehnologii, riscuri, bănci centrale, clienți.*

Clasificarea JEL: G10, G20

Introducere

În acest articol autorii au avut în vedere problema riscurilor asociate banilor emiși privat. Din acest punct de vedere, trebuie avut în vedere faptul că natura globală a monedelor stabile face problema și mai complicată, deoarece comportamentul lor necorespunzător va afecta sistemele financiare transfrontaliere și eficacitatea politicii monetare.

Autorii au avut în vedere doi factori de risc majori ai monedelor stabile emise în mod privat. În primul rând, trebuie avute în vedere consecințele absenței unui temei juridic, care să reglementeze emitenții globali de monede stabile, cum ar fi cel referitor la abuzul de date private și opacitatea managementului riscului. Acestea pot duce la perturbări ale piețelor financiare și, în cel mai rău caz, falimentul emitenților de monede stabile. De asemenea, s-a analizat impactul potențial negativ al unor astfel de bani eliberați în mod privat asupra transmiterii de politică monetară.

Pentru ca monedele stabile să devină un mijloc de plată sigur, este esențial ca autoritățile de reglementare să dezvolte o bază legală care să stea la baza monitorizării și reglementării adecvate a monedelor stabile și a emitenților acestora.

Din acest punct de vedere, dezvoltarea unui astfel de cadru legal este extrem de complex datorită naturii globale a monedelor stabile, în sensul în care autoritățile trebuie să țină cont de legile eterogene între jurisdicții, precum și de opinii culturale diferite asupra anumitor aspecte juridice.

Literature review

Agur I., Ari A., Dell’Ariccia G. (2022) pun în evidență implicațiile diferitelor modele ale CBDC-ului, care arată modul în care un CBDC asemănător numerarului poate reduce cererea de numerar, în timp ce un design CBDC asemănător depozitului poate duce la o contracție a creditării bancare către firme. Adrian T., Mancini-Griffoli T. (2019) pun în evidență faptul că băncile centrale au posibilitatea de a sintetiza o versiune a CBDC permițând astfel companiilor de tehnologie să dețină conturi la banca centrală și de asemenea, emiterea CBDC-urilor implică costuri și riscuri substanțiale. Barontini C., Holden H. (2019) sunt preocupați de beneficiile și riscurile ipotetice ale monedelor digitale ale băncilor centrale. Bordo M., Levin A. (2017) au în vedere modul în care o monedă digitală a băncii centrale (CBDC) ar putea transforma toate aspectele sistemului monetar și ar facilita conduita sistematică și transparentă a politicii monetare. Donaldson J.R., Piacentino G., Thakor A. (2018) pun în evidență modul în care băncile moderne creează lichiditate de finanțare și de ce combină depozitarea, creditarea și crearea de bani privați în cadrul acelorași instituții. Fernández-Villaverde J., Sanches D. (2019) oferă o perspectivă interesantă în ceea ce privește concurența între monedele emise privat și capacitatea de alocare. Pun în evidență faptul că intervențiile guvernamentale pot ajuta în sensul obținerii unei alocări eficiente.

Date, rezultate și discuții

De la anunțul de lansare a monedei Libra de către Facebook, factorii de decizie din întreaga lume au efectuat cercetări ample despre cum să depășească aceste dificultăți. Este clar că în multe țări chiar lipsește o bază legală clară pentru monedele stabile la nivel național. În acest sens, multe țări nu recunosc diferite tipuri de criptoactive ca bani Fiat din cauza valorii sale instabile și nici ca proprietate, deoarece legea nu recunoaște deținerea unor astfel de bunuri necorporale. Prin urmare, deținătorii de monede stabile nu sunt protejați de niciun cadru legal.

O bază legală solidă pentru emitenții de monede stabile este foarte importantă. Acest lucru poate avea implicații importante pentru modul în care emitenții de monede stabile își proiectează modelele de afaceri și se confruntă cu clienții lor.

Important este modul în care emitenții de monede stabile se ocupă de datele personale ale tranzacțiilor utilizatorilor. Este foarte probabil ca companiile tehnologice să devină principalele puteri de piață ale emitenților de monede stabile.

În cazul unei economii dominate de platformele digitale, unde consumatorii dețin exclusiv monedă digitală, emitenți de monede stabile vor avea acces exclusiv la toate tranzacțiile, devenind astfel oligopoliști informaționali.

Cu alte cuvinte politicile companiilor de tehnologie nu sunt foarte transparente și prin urmare, utilizatorii de stablecoin este posibil să nu aibă informații clare despre modul în care datele lor personale vor fi utilizate, dând astfel naștere la considerații suplimentare privind confidențialitatea.

Aceste firme pot avea stimulente diferite în ceea ce privește modul în care folosesc datele în comparație cu proprietarii existenți ai datelor privind tranzacțiile, cum ar fi băncile și companiile de credit care sunt reglementate. Instituțiile financiare existente folosesc în primul rând datele tranzacțiilor pentru a monitoriza bonitatea consumatorilor, astfel încât să stabilească ratele de creditare pentru fiecare individ.

În același timp, companiile de tehnologie au diverse utilizări pentru acest tip de date. Astfel, monitorizarea gusturilor și tendințelor consumatorilor poate ajuta tehnologia companiilor pentru a-și optimiza gestionarea platformei de social media. Pe termen scurt, acest lucru poate îmbunătăți confortul consumatorului datorită produselor și serviciilor personalizate în funcție de preferințele acestora. Acest lucru nu numai că pune în pericol drepturile de confidențialitate ale utilizatorilor, dar poate avea și consecințe pe termen lung pentru eficiența pieței. Astfel, dacă proprietarii de platforme obțin cu succes puterea de piață, astfel încât consumatorii folosesc platforma pentru toate activitățile lor economice, vor avea un stimulent să creeze costuri, care complică interoperabilitatea între rețele.

Pentru a asigura credibilitatea unei monede stabile, este esențial ca emitentul să mențină un management de risc transparent. Cu toate acestea, este îndoielnic dacă emitenții de monede stabile vor fi transparenți în acest sens.

Emitenții de Stablecoin pot avea un stimulent să dezvăluie informații false despre activitățile lor, cum ar fi numărul de clienți și volumul de tranzacționare pentru publicitate și alte scopuri. Aceste tipuri de informații neadevărate ar putea cauza prețuri greșite și disfuncționalități ale pieței din

cauza creditului, maturității și riscuri de lichiditate. În funcție de mărimea emitentului de monede stabile, o astfel de abordare poate avea consecințe grave pentru piețele financiare globale.

Această lipsă de transparență este o problemă reală, așa cum demonstrează scandalul din jurul lui Tether, una dintre cele mai populare și utilizate monede stabile. Tether a fost lansat în 2014, promițând stabilitatea prețului care îi lipsea Bitcoin, cu un raport cu dolarul american la o paritate de 1:1. În spatele acestui lucru se afla promisiunea că pentru fiecare Tether emis, exista un dolar care să-l egaleze în rezerva sa bancară. Pe baza acestui caracter stabil, Tether a devenit una dintre cele mai populare criptomonede de pe piață. Cu toate acestea, în ciuda faptului că promite cu privire la politica sa de rezervă față de deținătorii de Tether, la 30 aprilie 2019, actele judecătorești depuse de avocații companiei au confirmat că Tether deținea doar 74% din rezervele de numerar din oferta sa actuală de token-uri. Pe cale de consecință, în octombrie 2019, o firmă de avocatură din New York a intentat un proces împotriva lor pentru manipularea pieței cripto și dăunând comercianților.

Utilizarea pe scară largă și globală a monedelor stabile poate avea implicații negative pentru transmisia politicii monetare. În acest sens, având în vedere faptul că o monedă stabilă este utilizată pe scară largă într-o economie, amploarea și canalele de transmitere a politicii monetare vor depinde de activele incluse în rezerva stablecoin pentru a stabiliza valoarea stablecoins.

Faptul că monedele stabile pot fi utilizate într-o manieră globală și coșul de rezerve poate consta din mai multe valute poate duce la interdependența autorităților monetare globale.

Monedele stabile pot crește mobilitatea transfrontalieră a capitalului și astfel, substituibilitatea monedelor interne și activelor străine, amplificând astfel receptivitatea ratelor dobânzilor interne la ratele externe și scăderea controlului monetar intern. Acest lucru face implementarea independentă de politica monetară, ceea ce este important pentru credibilitatea băncilor centrale.

Unele studii au în vedere modul în care introducerea unei monede utilizate la nivel global poate afecta politica monetară internă a țărilor care utilizează această monedă. Ei introduc un model economic simplu: două țări cu piețe complete, cu două monede naționale, precum și o monedă globală (cripto) în valută. Rezultatele arată că dacă agenții ambelor țări au opțiunea de a folosi moneda globală pe lângă propriile monede interne, ratele dobânzilor nominale naționale devin egale. Acesta este un fenomen definit ca *Sincronizarea politicii monetare aplicată cripto*. Sunt puse în evidență consecințele pentru o țară în sensul în care, dacă se abate de la această egalitate a ratei dobânzii prin creșterea și/sau scăderea ratei dobânzii interne.

În cazul în care o țară își scade ratele dobânzilor în comparație cu altă țară, foarte probabil va atinge limita inferioară zero. În cazul unei rate mai mari a dobânzii, moneda națională va fi abandonată de agenți, deoarece este mult mai ieftin să se folosească moneda global (cripto) decât cea internă. Rezultă faptul că în cazul în care moneda globală este susținută de active purtătoare de dobândă, apar restricții suplimentare pentru autoritatea monetară a ambelor țări.

Băncile centrale își folosesc ratele de politică pentru a controla ratele dobânzilor nominale pe termen scurt ale economiei, dar acționând în acest sens, ele sunt capabile să influențeze condițiile de împrumut ale sectorului privat, care în cele din urmă afectează activitate economică reală. Astfel, eficacitatea acestui mecanism al politicii monetare depinde de compoziția bilanțurilor sectorului privat.

Eficacitatea mecanismului de control al ratei dobânzii va depinde de rolul unei anumite monede în mecanismul de stabilitate al monedei stabile. Dacă stablecoin-ul utilizat în mod obișnuit este susținut exclusiv cu moneda națională, randamentul stablecoin-ului ar fi identic cu ratele dobânzii asupra depozitelor în valută națională, afectând deci cu greu transmiterea politicii monetare.

Cu toate acestea, problema apare dacă stablecoin-ul este garantat de un coș de mai multe valute, care a fost conceptul original din spatele monedei stabile Libra de la Facebook. În acest caz, randamentul stablecoin-ului ar fi o medie ponderată a ratelor dobânzilor monedelor de rezervă stablecoin, atenuând astfel legătura dintre politica monetară internă și ratele dobânzilor la depozite de stablecoin denominate. În cazul extrem, în care moneda națională nu este inclusă în coșul activ de rezerve, canalul ratei dobânzii a politicii monetare interne se poate închide complet pentru partea din activele deținute în monede stabile din bilanțurile firmelor și gospodăriilor.

Este posibil ca aceste efecte să fie mai semnificative pentru economiile mici sau cele cu un nivel slab al instituțiilor monetare, deoarece monedele unor astfel de țări nu vor face parte din coșul de rezerve. În același timp, aceste țări sunt cel mai probabil să aibă o adoptare rapidă a monedelor stabile, deoarece le lipsește un sistem financiar care funcționează bine și o monedă stabilă. Prin urmare, migrarea rapidă de la moneda suverană la o monedă stabilă globală va slăbi transmiterea politicii monetare.

O problemă pentru băncile centrale apare din faptul că introducerea monedelor digitale reduce cantitatea de monedă de hârtie, care circulă în economie. În general, dominația autorităților monetare este transferată autorității fiscale. Amploarea pierderii în dominație depinde de modificarea cererii de rezerve bancare și de gradul de interconectare financiară dintre utilizatorii monedei suverane și utilizatorii de monede stabile. Dacă

înlocuirea cu stablecoins este mare (și cererea de rezerve bancare scade), dar interconexiunea dintre cele două valute este slabă, atunci politica monetară își poate pierde eficacitatea.

Dacă băncile centrale pierd dominația, coșul de rezerve deținut de emitenții de monede stabile va câștiga dobândă, deci dominație. Cu cât cota de piață a monedelor stabile este mai mare, cu atât venitul de la dominație este mai mare.

În comparație cu băncile centrale, nu este clar modul în care companiile private vor folosi dominația. De exemplu, asociația Libra a declarat că profiturile de la dominție *vor merge mai întâi pentru a susține funcționarea cheltuielilor asociației, pentru finanțarea investițiilor în creșterea și dezvoltarea ecosistemului.*

Cu alte cuvinte, înființarea de monede stabile globale nu poate perturba doar transmiterea monedelor în cadrul politicii monetare a băncii centrale, dar ridică și îngrijorarea că entitățile private ar putea avea tendința de a acționa în favoarea lor, mai degrabă decât să servească publicul.

Interconectarea globală a piețelor financiare va înrăutăți această problemă, acolo unde emitentul de monede stabile poate avea stimulente pentru a modifica compoziția coșului de rezerve pentru ca acesta să aducă avantaje sau dezavantaje anumitor țări.

Datorită creșterii interesului public pentru sistemele de plată digitale și pentru monedele stabile emise în mod privat, ideea că băncile centrale își emit propriile monede digitale, așa numita Monedă Digitală a Băncii Centrale (CBDC), aceasta a devenit centrul dezbaterii politice. Multe bănci centrale oferă deja bani digitali sub forma depozitelor băncii centrale în conturi tradiționale de rezervă sau de decontare. Comparativ cu aceasta, CBDC este o nouă formă de monedă digitală a băncii centrale, care poate fi deținută direct de gospodării și afaceri fără implicarea unui intermediar al unei bănci comerciale.

CBDC este forma digitală de bani Fiat care este emisă și reglementată de autoritatea monetară a țării. La fel ca moneda de hârtie și monedele CBDC ar fi fixat în termeni nominali, universal accesibil și valabil ca mijloc de plată legal pentru toate tranzacțiile publice și private. Ca orice monedă publică, obiectivul băncii centrale ar fi ca CBDC să-și îndeplinească eficiența ca mijloc de schimb, de securitate, ca depozit de valoare și stabilitatea sa ca unitate de cont pentru economii și tranzacții financiare

CBDC are câteva avantaje clare față de monedele stabile emise în mod privat. În primul rând, oamenii pot avea mai multă încredere în guvern decât în emitenții privați de monede stabile, care sunt deschiși la ambiguitate informațională, fraudă și faliment. Prin urmare, oamenii se pot baza pe CBDC

pentru a fi un depozit stabil de valoare și unitate de cont. Un avantaj suplimentar al CBDC este că permite guvernului să păstreze controlul asupra banilor, în furnizarea și monitorizarea capitalului. CBDC ar putea îmbogăți banii băncii centrale cu un set de instrumente pentru politici, permițând băncilor centrale să aibă o țintă de preț și eliminarea limitei inferioare zero a ratelor dobânzii.

Având în vedere aceste avantaje, emiterea de CBDC pare a fi o opțiune inevitabilă pentru viitorul băncii centrale.

Cooperarea public-privată în emiterea de monede digitale poate fi benefică în mai multe moduri. Acest concept este foarte asemănător cu cel al așa-numitelor *bănci înguste*. Aceste bănci preiau depozitele clienților și investesc veniturile în rezerve purtătoare de dobândă la banca centrală. Marele avantaj al acestor instituții este că sunt imuni la alergări, eșecuri și crize financiare, deoarece dețin doar lichidități și obligațiuni guvernamentale sigure. Pe lângă aceasta, emitenții de monede stabile aduc și tehnologii, avantaje tehnologice și inovație în emiterea de monedă digitală, din care băncile centrale pot profita.

Emiterea CBDC este foarte complexă, deoarece combină expertiza în diverse domenii. Pe lângă cele tehnice, platforma necesară pentru implementarea CBDC, cum ar fi tehnologia Distributed Ledger și furnizarea de platforme pentru portofelele digitale, băncile centrale ar trebui să coordoneze managementul clienților, screening-ul și monitorizarea clienților, inclusiv pentru *cunoașterea clientului* și anti-fraudă, în scopuri de spălare a banilor și combatere a finanțării terorismului.

În noiembrie 2017, Banca Centrală a Uruguayului a început un program pilot pentru a testa noul lor CBDC, e-Peso, ca mijloc de schimb stabil și utilizat pe scară largă. Bancnotele digitale unice cu mai multe valori nominale au fost emise pentru o distribuie către o *platformă de gestionare a notelor electronice*. Platforma a acționat ca registru de proprietate asupra bancnotelor digitale. Pilotul a fost considerat un succes și închis în aprilie 2018. După aceasta, toate e-Pesos au fost anulate. Acum programul este în fază de evaluare a rezervelor bancare către emitenții de monede stabile care vor furniza bani digitali. Toate celelalte funcții ar fi responsabilitatea entităților private. Acest lucru este benefic având în vedere faptul că statutul tehnologic nu este încă matur pentru majoritatea băncilor centrale care implementează CBDC-uri.

Atribuind companiilor de tehnologie rolul de intermediar al monedei digitale, este posibil să le folosească un avantaj tehnologic, mai ales în perioadele în care amenințările tot mai mari ale monedelor stabile private pot perturba suveranitatea băncilor centrale interne. O adoptare rapidă a CBDC poate fi crucială pentru băncile centrale pentru a rămâne pe val. De exemplu, Banca Populară a Chinei, în urma anunțului din 2019 al Facebook-ului în

ceea ce privește Libra, a anunțat că va emite un CBDC pentru a-și proteja suveranitatea monetară. Astfel, Banca Populară Chineză își va distribui CBDC-ul publicului prin intermediul serviciilor bancare de stat, canale și servicii de plată adoptate pe scară largă precum Tencent, Alipay și WeChat. Din moment ce majoritatea populației utilizează deja aceste sisteme de plată digitale, de care ar beneficia Banca Populară Chineză rețeaua mare de utilizatori și răspândirea CBDC s-ar întâmpla foarte repede.

În urma anunțului că Facebook va lansa Libra, autoritățile global monetare și de reglementare au discutat intens ce fel de cadru de reglementare este necesar pentru a evita potențialul folosirii abuzive a puterii monetare. Această dezbatere este însă de o natură foarte complexă, datorită dimensiunii mari a unor astfel de emitenți de monede stabile și acoperirea lor globală pe piețele financiare. Un emitent de monede stabile trebuie să ofere claritate juridică cu privire la natura creanței tuturor participanților la ecosistemul stablecoin și să asigure confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv regulile de investiții ale mecanismului de stabilitate.

Oferirea accesului emitenților de monede stabile la rezervele băncii centrale sau chiar restricționarea acestora să dețină exclusiv rezervele băncii centrale, facilitează o platformă de reglementare eficientă. Dacă emitenții de monede stabile acționează ca niște bănci înguste, atunci nu există niciun risc în gestionarea stablecoin-ului, astfel încât monedele digitale să fie corect garantate. Prin urmare, funcționarea entităților privați devine mai transparentă și, astfel, mai demne de încredere. Pe de altă parte, băncile centrale pot impune standarde înalte de securitate pentru emitenții de monede stabile în ceea ce privește utilizarea datelor private, astfel încât numai entitățile cu îndeplinirea acestor cerințe vor obține acces la rezervele băncii centrale. Prin controlul furnizării de rezerve către o gamă largă de emitenți de monede stabile, sCBDC poate stimula concurența sănătoasă în sectorul plăților digitale, care poate stimula inovația în această ramură, cu furnizorii în curs de dezvoltare de produse superioare pentru clienți.

Mandatul principal al băncilor centrale este de a stabiliza nivelul prețurilor economiei. Pentru a realiza acest obiectiv, este bine cunoscut faptul că reputația este cheia.

Comunicarea băncii centrale și orientarea anticipată reprezintă instrumente de politică importante pentru multe bănci centrale. Din păcate, reputația este complicat de gestionat datorită naturii sale asimetrice: în timp ce agenții în mod normal nu observă succesele și eșecurile în supravegherea financiară, pot avea consecințe grave subminând încrederea publicului în sistemul financiar și, chiar mai rău, în banca centrală, afectând astfel eficacitatea operațiunilor de politică monetară.

Cu toate acestea, emiterea CBDC necesită sarcini operaționale suplimentare care nu au nimic de-a face cu mandatul principal al băncilor centrale, cum ar fi gestionarea relațiilor cu clienții. Devenind implicate în astfel de misiuni pot ridica îngrijorarea publicului că băncile centrale își pot neglija îndatorirea principală, conducând la scăderea reputației băncilor centrale. Un astfel de management al clienților este foarte complex și este expus la riscuri operaționale ridicate, inclusiv fraudă, perturbări tehnice și atacuri de hacker.

Pe baza acestor scenarii, pare rezonabil să se transfere această misiune către entități private. Făcând așa, băncile centrale nu trebuie să-și facă griji cu privire la riscul operațional care vine cu CBDC și voința publicului.

Concluzii

Din studiul prezentat în acest articol se desprind o serie de concluzii. În primul rând, o problemă care poate apărea din complexitatea gestionării riscurilor stablecoin este stabilitatea monedei. Pentru ca un stablecoin să fie stabil, emitenții de stablecoin trebuie să se asigure că au suficiente rezerve pentru a susține valoarea monedelor lor. Pentru a realiza acest lucru, sunt necesare standarde înalte de management al riscului financiar pentru a aborda riscul de piață, credit și lichiditate. Dacă riscurile nu sunt abordate în mod adecvat, acest lucru ar putea submina încrederea utilizatorilor de monede stabile, declanșând o rulare, în care utilizatorii încearcă să își răscumpere monedele stabile.

O altă concluzie care se desprinde din analiză este aceea că viitorul va aduce digitalizarea banilor și marile companii de tehnologie sunt pe calea emiterii propriilor monede digitale. Cu alte cuvinte cea mai importantă misiune a băncilor centrale nu este să decidă dacă emit sau nu un CBDC, ci mai degrabă să efectueze cercetări ample pe cel mai eficient și optim design al CBDC-urilor.

Bibliografie

1. Agur I., Ari A., Dell'Ariccia G. (2022) *Designing Central Bank Digital Currencies*, Journal of Monetary Economics Volume 125, January 2022, Pages 62-79
2. Adrian T., Mancini-Griffoli T. (2019) *The Rise of Digital Money*, International Monetary Fund July 2019
3. Barontini C., Holden H. (2019) *Proceeding with caution - a survey on central bank digital currency*, BIS Papers, Bank for International Settlements, number 101.
4. Bordo M., Levin A. (2017) *Central Bank Digital Currency and the Future of Monetary Policy*, National Bureau of Economic Research
5. Donaldson J.R., Piacentino G., Thakor A. (2018) *Warehouse banking*, Journal of Financial Economics Volume 129, Issue 2, August 2018, Pages 250-267
6. Fernández-Villaverde J., Sanches D. (2019) *Can currency competition work?*, Journal of Monetary Economics, Volume 106, October 2019, Pages 1-15

RISKS ASSOCIATED WITH PRIVATELY ISSUED MONEY

Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD (*madalinagabriela_angel@yahoo.com*)

Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Ana Maria POPESCU PhD (*notariat.dejure@gmail.com*)

Bucharest University of Economic Studies

Bogdan DRĂGHIA (*bdraghia@gmail.com*)

Abstract

Contrary to the significant advantages that stablecoins can bring, there are potential risks related to the global adoption of such new payment systems. Stablecoins are issued by private technology companies, which may have different incentives in doing business compared to public entities such as central banks. Thus, the desire for profit maximization of private companies can support possible inappropriate behavior of stablecoin issuers, such as abusing their information advantage over their customers, so as to make a profit and/or hide operational weaknesses. In the worst-case scenario, stablecoin issuers may completely lose the trust of their customers, leading to an illiquid market for their stablecoins or even bankruptcy. Depending on the size and market power, these risks become more and more important, and it is very likely that stablecoin providers will become natural monopolies due to their strong market effects.

Keywords: stablecoins, technologies, risks, central banks, clients.

JEL classification: G10, G20

Introduction

In this article the authors considered the issue of risks associated with privately issued money. From this point of view, it must be taken into account that the global nature of stable currencies makes the problem even more complicated, since their inappropriate behavior will affect cross-border financial systems and the effectiveness of monetary policy.

The authors considered two major risk factors of privately issued stablecoins. First of all, the consequences of the absence of a legal basis to regulate global stablecoin issuers must be considered, such as the one related to the abuse of private data and the opacity of risk management. These can lead to financial market disruptions and, in the worst case scenario, the bankruptcy of stablecoin issuers. The potential negative impact of such privately released money on the transmission of monetary policy was also analyzed.

For stablecoins to become a secure means of payment, it is essential that regulatory authorities develop a legal basis for proper monitoring and regulation of stablecoins and their issuers.

From this point of view, the development of such a legal framework is extremely complex due to the global nature of stable currencies, in the sense that authorities must take into account heterogeneous laws between jurisdictions, as well as different cultural opinions on certain legal aspects.

Literature review

Agur I., Ari A., Dell'Ariccia G. (2022) highlight the implications of different CBDC designs showing how a cash-like CBDC can reduce the demand for cash, while a deposit-like CBDC design can lead to a contraction of bank lending to companies. Adrian T., Mancini-Griffoli T. (2019) point out that central banks have the possibility to synthesize a version of CBDC thus allowing technology companies to hold accounts at the central bank and also that issuing CBDCs involves costs and substantial risks. Barontini C., Holden H. (2019) Hypothetical benefits and risks of central bank digital currencies. Bordo M., Levin A. (2017) consider how a central bank digital currency (CBDC) could transform all aspects of the monetary system and facilitate the systematic and transparent conduct of monetary policy. Donaldson J.R., Piacentino G., Thakor A. (2018). Highlight how modern banks create funding liquidity and why they combine depositing, lending and private money creation within the same institutions. Fernández-Villaverde J., Sanches D. (2019) provides an interesting perspective on competition between privately issued coins and allocation capacity. We highlight the fact that government interventions can help to achieve an efficient allocation.

Data, Results and Discussion

Since Facebook's announcement of the launch of the Libra currency, policymakers around the world have conducted extensive research on how to overcome these difficulties. It is clear that in many countries there is even a lack of a clear legal basis for stable currencies at the national level. In this sense, many countries do not recognize different types of crypto-assets as fiat money due to its unstable value, nor as property, since the law does not recognize the ownership of such intangible assets. Therefore, holders of stablecoins are not protected by any legal framework.

A solid legal basis for stablecoin issuers is very important. This may have important implications for how stablecoin issuers design their business models and deal with their customers.

Important is the way stablecoin issuers deal with users' personal transaction data. It is very likely that technology companies will become the main market forces of stablecoin issuers.

In the case of an economy dominated by digital platforms, where consumers exclusively own digital currency, stablecoin issuers will have exclusive access to all transactions, thus becoming informational oligopolists.

In other words, the policies of technology companies are not very transparent, and therefore, stablecoin users may not have clear information about how their personal data will be used, thus giving rise to additional privacy considerations.

These firms may have different incentives in how they use data compared to existing owners of transaction data, such as banks and credit unions that are regulated. Existing financial institutions primarily use transaction data to monitor the creditworthiness of consumers in order to set lending rates for each individual.

At the same time, technology companies have various uses for this type of data. Thus, monitoring consumer tastes and trends can help technology companies to optimize their social media platform management. In the short term, this can improve the consumer's convenience through personalized products and services based on their preferences. This not only endangers users' privacy rights, but may also have long-term consequences for market efficiency. Thus, if platform owners successfully gain market power such that consumers use the platform for all their economic activities, they will have an incentive to create costs that complicate interoperability between networks.

To ensure the credibility of a stable currency, it is essential that the issuer maintains transparent risk management. However, it is doubtful whether stablecoin issuers will be transparent about this.

Stablecoin issuers may have an incentive to disclose false information about their activities, such as the number of customers and trading volume, for advertising and other purposes. These types of misinformation could cause mispricing and market disruptions due to credit, maturity and liquidity risks. Depending on the size of the stablecoin issuer, such an approach can have serious consequences for global financial markets.

This lack of transparency is a real problem, as evidenced by the scandal surrounding Tether, one of the most popular and widely used stablecoins. Tether was launched in 2014, promising the price stability that Bitcoin lacked, with a ratio of 1:1 to the US dollar. Behind this was the promise that for every Tether issued, there was a dollar to match it in its bank reserve. Based on this stable character, Tether has become one of the most popular cryptocurrencies on the market. However, despite promising its reserve policy to Tether

holders, on April 30, 2019, court documents filed by the company's lawyers confirmed that Tether only held 74% of its current cash supply. tokens. As a result, in October 2019, a New York law firm filed a lawsuit against them for manipulating the crypto market and harming traders.

The widespread and global use of stable currencies can have negative implications for the transmission of monetary policy. In this regard, given the fact that a stablecoin is widely used in an economy, the extent and transmission channels of monetary policy will depend on the assets included in the stablecoin reserve to stabilize the value of stablecoins.

The fact that stable currencies can be used in a global manner and the reserve basket can consist of several currencies can lead to the interdependence of global monetary authorities.

Stable currencies can increase the cross-border mobility of capital and thus, the substitutability of domestic currencies and foreign assets, thereby amplifying the responsiveness of domestic interest rates to foreign rates and decreasing domestic monetary control. This makes implementation independent of monetary policy, which is important for the credibility of central banks.

Some studies consider how the introduction of a globally used currency can affect the domestic monetary policy of the countries that use this currency. They introduce a simple economic model: two countries with complete markets, with two national currencies, as well as a global (crypto) foreign currency. The results show that if the agents of both countries have the option to use the global currency in addition to their own domestic currencies, the national nominal interest rates become equal. This is a phenomenon defined as Monetary Policy Synchronization applied to crypto. The consequences for a country are highlighted in the sense that, if it deviates from this interest rate equality by increasing and/or decreasing the domestic interest rate. If one country lowers its interest rates relative to another country, it will most likely hit the zero lower bound. In the case of a higher interest rate, the national currency will be abandoned by the agents, because it is much cheaper to use the global (crypto) currency than the domestic one. It follows that if the global currency is backed by interest-bearing assets, additional restrictions appear for the monetary authority of both countries.

Central banks use their policy rates to control short-term nominal interest rates in the economy, but by doing so, they are able to influence private sector lending conditions, which ultimately affect real economic activity. Thus, the effectiveness of this monetary policy mechanism depends on the composition of the balance sheets of the private sector.

The effectiveness of the interest rate control mechanism will depend

on the role of a particular currency in the stability mechanism of the stable currency. If the stablecoin in common use is backed exclusively by the national currency, the return on the stablecoin would be identical to the interest rates on deposits in the national currency, thus hardly affecting the transmission of monetary policy.

However, the problem arises if the stablecoin is backed by a basket of multiple currencies, which was the original concept behind Facebook's Libra stablecoin. In this case, the stablecoin yield would be a weighted average of the interest rates of the stablecoin reserve currencies, thereby attenuating the link between domestic monetary policy and interest rates on denominated stablecoin deposits. In the extreme case, when the national currency is not included in the active basket of reserves, the interest rate channel of the domestic monetary policy can be completely closed for the part of the assets held in stable currencies from the balance sheets of companies and households.

It is possible that these effects will be more significant for small economies or those with a weak level of monetary institutions, because the currencies of such countries will not be part of the reserve basket. At the same time, these countries are most likely to have a rapid adoption of stablecoins because they lack a well-functioning financial system and a stable currency. Therefore, the rapid migration from the sovereign to a global stablecoin will weaken the transmission of monetary policy.

A problem for central banks arises from the fact that the introduction of digital currencies reduces the amount of paper money circulating in the economy. In general, the dominance of the monetary authorities is transferred to the fiscal authority. The extent of the loss in dominance depends on the change in the demand for bank reserves and the degree of financial interconnection between sovereign currency users and stable currency users. If substitution by stablecoins is high (and the demand for bank reserves falls), but the interconnection between the two currencies is weak, then monetary policy may lose its effectiveness.

If central banks lose dominance, the basket of reserves held by stablecoin issuers will gain interest, hence dominance. The higher the market share of stablecoins, the higher the income from dominance.

Compared to central banks, it is not clear how private companies will use the dominance. For example, the Libra association stated that the profits from the dominance will go first to support the operation of the association's expenses, to finance investments in the growth and development of the ecosystem.

In other words, the establishment of global stablecoins may not only disrupt the transmission of currencies within central bank monetary policy,

but also raise concerns that private entities may tend to act in their own favor rather than serving the public.

The global interconnectedness of financial markets will exacerbate this problem, where the issuer of stablecoins may have incentives to alter the composition of the reserve basket to benefit or disadvantage certain countries.

Due to increasing public interest in digital payment systems and privately issued stablecoins, the idea of central banks issuing their own digital currencies, the so-called Central Bank Digital Currency (CBDC), has become the focus of political debate. Many central banks already offer digital money in the form of central bank deposits in traditional reserve or settlement accounts. Compared to this, CBDC is a new form of central bank digital currency that can be held directly by households and businesses without the involvement of a commercial bank intermediary.

CBDC is the digital form of fiat money that is issued and regulated by the country's monetary authority. Like paper money and coins CBDC would be fixed in nominal terms, universally accessible and valid as legal tender for all public and private transactions. Like any public currency, the objective of the central bank would be for the CBDC to fulfil its efficiency as a medium of exchange, security, as a store of value and its stability as a unit of account for savings and financial transactions.

CBDC has some clear advantages over privately issued stablecoins. First, people may trust the government more than private issuers of stablecoins, which are open to information ambiguity, fraud, and bankruptcy. Therefore, people can rely on CBDC to be a stable store of value and unit of account. An additional advantage of CBDC is that it allows the government to retain control over money, in the provision and monitoring of capital. CBDCs could enrich central bank money with a set of policy tools, allowing central banks to have a price target and removing the zero lower bound on interest rates.

Given these advantages, the issuance of CBDCs seems to be an inevitable option for the future of the central bank.

Public-private cooperation in issuing digital currencies can be beneficial in several ways. This concept is very similar to that of the so-called narrow banks. These banks take customer deposits and invest the proceeds in interest-bearing reserves at the central bank. The great advantage of these institutions is that they are immune to runs, failures and financial crises, because they only hold liquidity and safe government bonds. In addition to this, stablecoin issuers also bring technologies, technological advantages and innovation to digital currency issuance that central banks can take advantage of.

Issuing CBDC is very complex because it combines expertise in

various fields. In addition to the technical ones, the platform required for the implementation of CBDC, such as Distributed Ledger technology and the provision of platforms for digital wallets, central banks should coordinate customer management, customer screening and monitoring, including customer know-how and anti-fraud, for the purposes of money laundering and combating the financing of terrorism.

In November 2017, the Central Bank of Uruguay began a pilot program to test their new CBDC, e-Peso, as a stable and widely used medium of exchange. The unique multi-denomination digital banknotes were issued for distribution to an electronic note management platform. The platform acted as a register of ownership of digital banknotes. The pilot was deemed a success and closed in April 2018. After that, all e-Pesos were cancelled. Now the program is in the phase of evaluating bank reserves to stablecoin issuers that will provide digital money. All other functions would be the responsibility of private entities. This is beneficial given that the technological status is not yet mature for most central banks implementing CBDCs.

By assigning technology companies the role of digital currency intermediaries, it is possible to use them a technological advantage, especially in times when the growing threats of private stablecoins can disrupt the sovereignty of domestic central banks. A rapid adoption of CBDC may be crucial for central banks to stay afloat. For example, the People's Bank of China, following Facebook's 2019 announcement regarding Libra, announced that it would issue a CBDC to protect its monetary sovereignty. Thus, the People's Bank of China will distribute its CBDC to the public through state-owned banking services, channels and widely adopted payment services such as Tencent, Alipay and WeChat. Since the majority of the population already uses these digital payment systems, the People's Bank of China would benefit from its large network of users and the spread of CBDC would happen very quickly.

Following the announcement that Facebook will launch Libra, global monetary and regulatory authorities have been intensively discussing what kind of regulatory framework is needed to avoid the potential for abusive use of monetary power. This debate is, however, of a very complex nature, due to the large size of such stablecoin issuers and their global reach on the financial markets. A stablecoin issuer must provide legal clarity on the nature of the claim to all participants in the stablecoin ecosystem and ensure confidentiality and data protection, including the investment rules of the stability mechanism.

Giving stablecoin issuers access to central bank reserves, or even restricting them to hold only central bank reserves, facilitates an effective regulatory platform. If the stablecoin issuers act like narrow banks, then there

is no risk in managing the stablecoin so that digital currencies are properly secured. Therefore, the operation of private entities becomes more transparent and thus more trustworthy. On the other hand, central banks can impose high security standards for stablecoin issuers regarding the use of private data, so that only entities meeting these requirements will gain access to the central bank's reserves. By controlling the supply of reserves to a wide range of stablecoin issuers, sCBDC can foster healthy competition in the digital payments sector, which can drive innovation in the industry with providers developing superior products for customers.

The main mandate of central banks is to stabilize the price level of the economy. To achieve this goal, it is well known that reputation is key.

Central bank communication and forward guidance are important policy tools for many central banks. Unfortunately, reputation is complicated to manage due to its asymmetric nature: while agents normally do not notice successes and failures in financial supervision, they can have serious consequences by undermining public confidence in the financial system and, even worse, in the central bank, affecting thus the effectiveness of monetary policy operations.

However, issuing CBDCs requires additional operational tasks that have nothing to do with central banks' core mandate, such as customer relationship management. Becoming involved in such missions can raise public concern that central banks may be neglecting their primary duty, leading to a decline in the reputation of central banks. Such customer management is very complex and exposed to high operational risks, including fraud, technical disruptions and hacker attacks.

Based on these scenarios, it seems reasonable to transfer this mission to private entities. By doing so, central banks do not have to worry about the operational risk that comes with CBDC and public will.

Conclusions

A number of conclusions emerge from the study presented in this article. First, an issue that can arise from the complexity of stablecoin risk management is the stability of the coin. For a stablecoin to be stable, stablecoin issuers must ensure that they have enough reserves to support the value of their coins. To achieve this, high standards of financial risk management are required to address market, credit and liquidity risk. If the risks are not adequately addressed, this could undermine the confidence of stablecoin users, triggering a run, where users try to redeem their stablecoins.

Another conclusion that emerges from the analysis is that the future will bring the digitization of money and the big technology companies are

on the way to issuing their own digital currencies. In other words, the most important mission of central banks is not to decide whether or not to issue a CBDC, but rather to conduct extensive research on the most efficient and optimal design of CBDCs.

References

1. Agur I., Ari A., Dell'Ariccia G. (2022) *Designing Central Bank Digital Currencies*, Journal of Monetary Economics Volume 125, January 2022, Pages 62-79
2. Adrian T., Mancini-Griffoli T. (2019) *The Rise of Digital Money*, International Monetary Fund July 2019
3. Barontini C., Holden H. (2019) *Proceeding with caution - a survey on central bank digital currency*, BIS Papers, Bank for International Settlements, number 101.
4. Bordo M., Levin A. (2017) *Central Bank Digital Currency and the Future of Monetary Policy*, National Bureau of Economic Research
5. Donaldson J.R., Piacentino G., Thakor A. (2018) *Warehouse banking*, Journal of Financial Economics Volume 129, Issue 2, August 2018, Pages 250-267
6. Fernández-Villaverde J., Sanches D. (2019) *Can currency competition work?*, Journal of Monetary Economics, Volume 106, October 2019, Pages 1-15

Evoluția șomajului și a inflației la începutul anului 2024

Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD (stefaniacob79@yahoo.com)

Petroleum – Gas University of Ploiesti / Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Aurel DIACONU PhD (adiaconu@artifex.org.ro)

Artifex University of Bucharest

Ștefan Gabriel DUMBRĂVĂ PhD (stefan.dumbrava@gmail.com)

Abstract

Șomajul și inflația sunt doi indicatori care au un efect deosebit asupra creșterii economice. Șomajul măsoară numărul de persoane care nu mai au sau nu au loc de muncă și care vădulesc economia națională de aportul lor în realizarea unei producții sporite. Pe de altă parte, angrenează bugetul național în modificarea prin creșterea fondului de șomaj și așa mai departe. Șomajul este partea populației active, care nu poate fi utilizată fie pe perioade mai scurte când este subvenționată de la buget, fie pe alte perioade mai lungi când iese din această categorie și rămân înregistrați ca persoane neocupate. La rândul ei, inflația măsurată prin indicele prețurilor de consum sau indicele armonizat al prețurilor de consum măsoară modificarea prețurilor în cadrul economiei naționale. Această modificare a prețurilor se realizează ca urmare a condițiilor economice, a situației de pe piața internă, mai ales a situației concurențiale cu piața externă. Inflația este cea care în esență are două efecte. Pe de o parte, prin creșterea acesteia, cresc prețurile și automat valoarea produselor și serviciilor din economie, ceea ce duce la creșterea Produsului Intern Brut, o creștere artificială. Pe de altă parte, modificarea inflației când este realizată deflatarea, contribuie la scăderea Produsului Intern Brut exact cu valoarea cu care inflația s-a modificat, indiferent că aceasta este măsurată prin indicele prețului de consum sau indicele armonizat al prețurilor de consum. În cadrul inflației se identifică trei grupe importante și anume: mărfuri alimentare, mărfuri nealimentare și servicii, acestea fiind analizate, an de an, inclusiv pe luna februarie 2024 și comparate cu perioadele anterioare. De aici comparația ianuarie 2024, cu decembrie 2023 sau februarie 2023, arată modificări diferite, dar în esență aceste modificări sunt de creștere. Atât în analiza evoluției șomajului, cât și în cea a evoluției inflației, am utilizat date oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică prin intermediul comunicatelor, al unor lucrări consistente, care pun la dispoziția celui interesat datele respective. Aceste date au fost apoi prelucrate prin procedee statistico-econometrice rezultând alți indicatori

derivati cu esență în a exprima modul în care au evoluat acești indicatori în cadrul economiei naționale. În prezentarea celor doi indicatori am utilizat și procedeele statistice, respectiv pe cel al tabelelor sintetice și reprezentărilor grafice, care sunt suficient de sugestive în aprecierea modului în care cei doi indicatori s-au modificat. Obiectivul articolului este să evidențieze modul în care au evoluat acești indicatori și să sublinieze efectul negativ pe care îl au asupra creșterii economice reale, și pe cale de consecință, a nivelului de trai.

Cuvinte cheie: șomaj, populație ocupată, populație neocupată, inflație, economie națională.

Clasificarea JEL: E20, E30.

Introducere

Șomajul și inflația rămân cele două mărimi care se află teoretic în raport invers proporțional cu modificarea Produsului Internat Brut. Pentru a evidențierea acestui aspect, atât șomajul, dar mai ales inflația, au fost analizate în acest articol pornind de la nivelul înregistrat în termenul cât mai apropiat analizei, ianuarie sau februarie 2024, dar comparat cu perioade anterioare relevante, care dau esență modului în care s-au întâmplat aceste modificări.

Șomajul, în mod aparent, are o revoluție aparent stabilă menținându-se apropiat de un număr de șomeri înregistrați, care în sistemul BIM sau AMIGO relevă același lucru. De asemenea, șomajul își pierde din esență oarecum prin aceea că o parte din acești șomeri indemnizați, cu timpul trec în categoria persoanelor neocupate. Desigur, în cadrul economiei naționale aceste persoane neocupate își găsesc rostul prin a pleca la societăți comerciale din stăinătate și prin felul acesta degrevând economia națională de cheltuielile pe care le presupune acest șomaj. Desigur, este vorba de faptul că aceste persoane nu mai sunt înregistrate la autoritățile locale ale forței de muncă drept persoane neopate sau în șomaj. În plus, persoanele acestea aduc anumite remitențe în țară, adică sumele pe care le încasează în exterior le transferă în România, în interes personal contribuind astfel cu un procent destul de semnificativ la creșterea posibilităților de finanțare a unor activități din economia națională.

Am analizat rând pe rând aceste modificări, atât în mod static, cât și comparativ, am exprimat și unele opinii în legătură cu faptul că o serie de ramuri ale economiei naționale au beneficiat mai mult sau mai puțin de această perspectivă.

În ceea ce privește inflația și evoluția prețurilor în general, ne-am axat pe studiul situației de la începutul anului 2024, relevând faptul că inflația se menține încă la un nivel destul de ridicat. Am comparat acest indice al prețurilor de consum, precum și indicele armonizat al prețurilor de consum, pentru a pune în evidență modul în care rata anuală a inflației sau rata medie a

modificării prețurilor în ultimele 12 luni s-a realizat și mai ales efectul pe care l-au avut asupra economiei naționale.

Atât rata șomajului, cât și șomajul în cifre absolute sau modificarea anuală a indicelui prețului de consum, au fost prezentate și pe bază tabelară sau prin grafice statistice, acestea relevând atât modul în care s-a realizat această schimbare, reducere sau creștere, față de perioadele anterioare. Într-un grafic am prezentat chiar un studiu comparativ al modificării IPC-ului (indicele prețurilor de consum), comparativ cu IAPC-ul (indicele armonizat al prețurilor de consum), rezultând că între cei doi indicatori este o strânsă legătură existând perioade uneori când indicele prețurilor de consum este ușor superior sau când indicele armonizat al prețurilor de consum este ușor superior sau așa cum este la începutul anului 2024 modificarea celor doi este similară.

Am făcut o analiză structurală a modificării pe anumite categorii de bunuri și servicii, pe care cele care sunt mai importante ca preț și valoare le-am pastrat și am calculat indicii parțiali prin excluderea din indicele prețului de consum a unor anumite componente cum sunt băuturile alcoolice și tutunul, combustibilii, producția exclusiv fructe, legume și altele sau modul în care anumite prețuri reglementate nu au fost luate în considerare.

Articolul relevă pe de-a întregul modul în care cei doi indicatori au evoluat de-a lungul timpului și au avut influență asupra evoluției economiei naționale.

Literature review

Inflația și șomajul sunt indicatori importanți care au efect direct asupra creșterii economice și au atras atenția multor cercetători în domeniu. Astfel, Adda J (2017) au abordat problematica necorelării competențelor forței de muncă și cum tinde acest fenomen să influențeze evoluția șomajului. Anghelache, Cioacă și Grigorescu (2020) au evidențiat efectul negativ pe care îl are creșterea șomajului asupra economiei naționale în condițiile crizei pandemice. Unele metode de analiză, cât și evoluția în timp a inflației, au fost studiate de Anghelache C. și alții (2012). Armantier și alții (2015) au avut în vedere și au analizat o serie de aspecte privind previziunile asupra inflației. Chéron A. și alții (2013) s-au axat pe studiul locurilor de muncă disponibile pe parcursul ciclului de viață. Maestas N. și alții (2016) au studiat impactul îmbătrânirii populației asupra forței de muncă și, implicit, asupra productivității. Moxon D. și alții (2021) au publicat un studiu în care se arată îngrijorați de efectele pandemiei Covid-19 asupra tinerilor.

Metodologie

Sursa datelor o constituie Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO) care se realizează trimestrial, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 octombrie 2019 de stabilire a unui cadru comun pentru statisticile europene referitoare la persoane și gospodării, bazate pe datele la nivel individual colectate din eșantioane și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2240 al Comisiei din 16 decembrie 2019 de specificare a aspectelor tehnice ale setului de date, de stabilire a formatelor tehnice pentru transmiterea informațiilor și de specificare a modalităților detaliate și a conținutului rapoartelor de calitate privind organizarea unei anchete prin sondaj în domeniul forței de muncă. Producerea statisticilor cu frecvență lunară este reglementată de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2241 al Comisiei din 16 decembrie 2019 privind descrierea variabilelor și a lungimii, a cerințelor de calitate și a nivelului de detaliu al seriilor de timp pentru transmiterea datelor lunare privind șomajul în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului.

Începând cu anul 2021 a intrat în vigoare un nou regulament-cadru privind statisticile europene referitoare la persoane și gospodării, bazate pe datele la nivel individual colectate din eșantioane (Regulamentul (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 octombrie 2019). Acesta, împreună cu regulamentele delegate și de implementare emise în aplicarea lui constituie noua bază legală a Anchetei Forței de Muncă în gospodării – AMIGO (Labour Force Survey - LFS) și a cercetării *Șomajul BIM cu periodicitate lunară*.

Aceste modificări legislative aduc o serie de schimbări metodologice importante care au drept scop îmbunătățirea comparabilității rezultatelor între statele membre ale UE (o nouă definiție a ocupării, modificarea metodei de colectare, chestionar standardizat utilizat pentru colectarea datelor etc.). Aceste modificări generează un impact sesizabil asupra estimațiilor anchetei - în special asupra numărului populației ocupate (și implicit asupra numărului populației active – care este numitorul indicatorului *rata șomajului*) și fac neviabilă comparația directă cu datele referitoare la perioadele anterioare. În consecință, pentru a facilita interpretarea rezultatelor, datele din acest comunicat, referitoare la lunile până la decembrie 2020 (inclusiv) au fost recalculate astfel încât să reflecte definițiile în vigoare începând cu anul 2021.

Șomerii, conform definiției internaționale (BIM), sunt persoanele cu vârste cuprinse între 15 și 74 de ani (în ani împliniți, la sfârșitul săptămânii de referință) care: în cursul săptămânii de referință nu erau ocupate conform definiției persoanelor ocupate și erau disponibile să muncească, adică erau

disponibile să ocupe un loc de muncă remunerat sau să desfășoare o activitate independentă în termen de două săptămâni după săptămâna de referință; și căutau activ un loc de muncă, adică fie au făcut demersuri concrete în perioada de patru săptămâni care s-a încheiat cu săptămâna de referință pentru a căuta un loc de muncă remunerat sau pentru a desfășura o activitate independentă, fie au găsit un loc de muncă unde urmează să înceapă activitatea în termen de cel mult 3 luni de la sfârșitul săptămânii de referință.

Rata șomajului reprezintă ponderea șomerilor în populația activă.

Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii.

Populația ocupată cuprinde persoanele cu vârste cuprinse între 15 și 89 de ani (în ani împliniți, la sfârșitul săptămânii de referință) care, în cursul săptămânii de referință, se încadrează în una dintre următoarele categorii: persoane care, în cursul săptămânii de referință, au lucrat cel puțin 1 oră contra plată sau pentru obținerea unui profit, inclusiv lucrătorii familiari care colaborează la întreprinderea familială; persoane care au un loc de muncă sau o întreprindere și care au fost temporar absente de la lucru în cursul săptămânii de referință, dar au avut o legătură formală cu locul de muncă, în condițiile în care următoarele grupuri au o legătură formală cu locul de muncă (persoanele absente de la lucru din cauza concediilor de odihnă, a organizării timpului de lucru, a concediilor medicale, a concediului de maternitate sau de paternitate; persoanele aflate la cursuri de formare profesională pentru locul de muncă; persoanele aflate în concediu pentru creșterea copilului, care primesc și/sau au dreptul la un venit sau la prestații legate de locul de muncă sau al căror concediu pentru creșterea copilului ar trebui să dureze cel mult 3 luni; lucrătorii sezonieri în extrasezon, în cazul în care îndeplinesc în continuare cu regularitate sarcini și îndatoriri pentru locul de muncă sau pentru întreprindere, excluzând îndeplinirea obligațiilor legale sau administrative; persoanele absente temporar de la lucru din alte motive, în cazul în care durata preconizată a absenței este de maximum 3 luni) și persoane care produc bunuri agricole destinate în cea mai mare parte vânzării sau schimbului în natură.

Începând cu anul 2021, persoanele care produc bunuri agricole destinate exclusiv sau majoritar auto-consumului nu mai fac parte din populația ocupată.

Șomerii înregistrați sunt persoanele aflate în evidențele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), care beneficiază de prevederile legislației privind protecția socială a șomerilor. Cele două seturi de indicatori statistici (șomajul lunar conform definiției internaționale și

șomajul înregistrat) nu sunt comparabile deoarece sursele de date, metodele de măsurare, conceptele, definițiile și sfera de cuprindere sunt diferite. Analiza datelor din ambele serii, însă, oferă o imagine completă și reală asupra pieței românești a forței de muncă.

Metodologia de estimare aplicată se bazează pe metode econometrice care nivelează exponențial seriile de date cu tendința lineară. Valorile estimate sunt derivate din datele furnizate de cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării, pe baza unor coeficienți de netezire, care corectează nivelul și tendința seriei în formă brută (neajustată). Pentru rezultatele provizorii, valorile sunt derivate ținând cont de date parțiale colectate pentru luna de referință.

Indicii prețurilor de consum (IPC) acoperă cheltuielile monetare de bunuri și servicii pentru consumul final, pentru toate tipurile de gospodării rezidente, cu excepția gospodăriilor instituționale, în scopul de a oferi o imagine cât mai relevantă și precisă a inflației. De asemenea, indicii prețurilor de consum poate fi privit ca o metodă de măsurare, în linii mari, a prețurilor unui model de cheltuieli fixe.

Indicele armonizat al prețurilor de consum (IAPC) este un set de indici ai prețurilor de consum din Uniunea Europeană, calculat în conformitate cu o abordare armonizată și un singur set de definiții. De asemenea, indicele armonizat al prețurilor de consum este conceput în principal pentru evaluarea stabilității prețurilor în zona euro și a convergenței evoluției prețurilor în Uniunea Europeană, dar și pentru comparații ale inflației la nivel european.

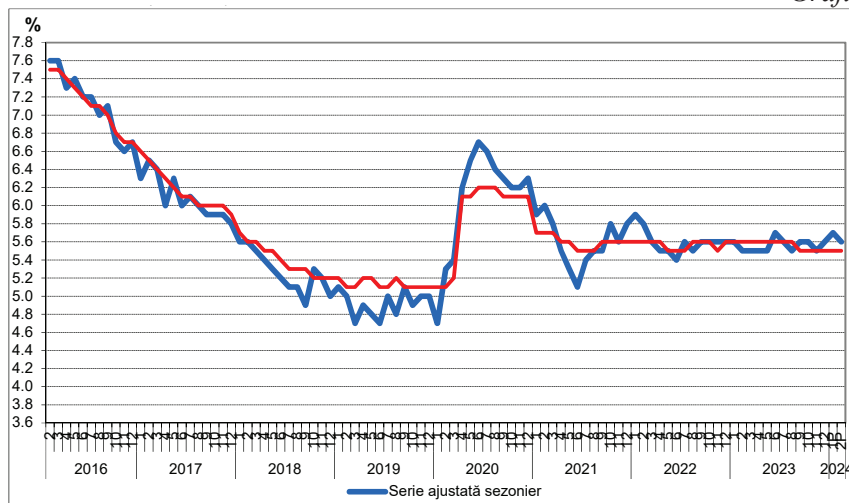
Indicele prețurilor de consum utilizează principiul național al consumului, urmărind cheltuielile de consum ale rezidenților, indiferent dacă acestea sunt efectuate în interiorul sau în afara granițelor țării, iar indicele armonizat al prețurilor de consum măsoară modificările produse în evoluția prețurilor și tarifelor aferente bunurilor și serviciilor care au survenit pe teritoriul României. Astfel, pentru construirea IAPC se utilizează principiul domestic, luând în calcul consumul tuturor gospodăriilor de pe teritoriul țării, indiferent de naționalitate, statut rezidențial sau social, exceptând ambasadatele străine aflate pe teritoriul României.

Date, rezultate și discuții

Analizând datele preluate de la Institutul Național de Statistică, constatăm faptul că în luna februarie a anului 2024 rata șomajului a fost, în formă ajustată sezonier, de 5,6%, în scădere cu 0,1% față de cea înregistrată în luna ianuarie 2024. În graficul numărul 1 este prezentată evoluția ratei șomajului în perioada ianuarie 2016 – februarie 2024.

Evoluția ratei șomajului în perioada ianurie 2016 – februarie 2024

Grafic 1

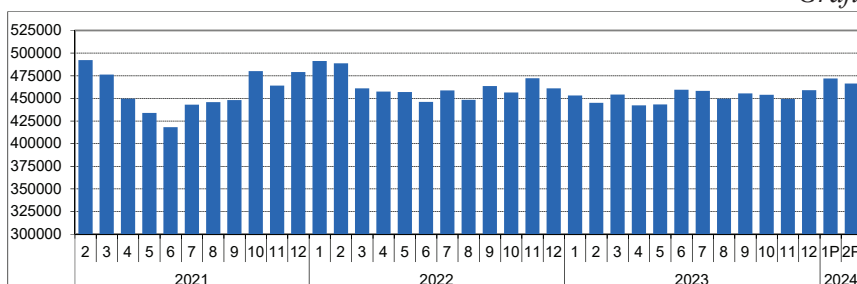
Sursa: Comunicat INS

Constatăm faptul că evoluția ratei șomajului în ultimii opt ani a fost una oscilatorie, cu scăderi semnificative până la sfârșitul anului 2019, moment în care o dată cu declanșarea și evoluția crizei pandemice trendul s-a schimbat urcând rapid la aproximativ 6,8% la jumătatea anului 2020. A urmat o perioadă de scădere și începând cu anul 2022 observăm o stabilizare a ratei șomajului în jurul a 5,4-5,6%.

În graficul numărul 2 este prezentată evoluția lunară a numărului de șomeri în perioada februarie 2021 – februarie 2024.

Evoluția lunară a numărului de șomeri în perioada februarie 2021 – februarie 2024

Grafic 2

Sursa: Comunicat INS

Constatăm faptul că numărul șomerilor în vârstă de 15-74 ani estimat pentru luna februarie a anului 2024 a fost de 466,4 mii persoane, în scădere față de luna precedentă când era de 472,0 mii persoane și în creștere față de aceeași perioadă a anului precedent când era de 444,9 mii persoane. În ceea ce privește persoanele adulte cu vârsat cuprinsă între 25 și 74 ani, rata șomajului a fost estimată la 4,5% pentru luna februarie 2024, respectiv 4,2% în cazul femeilor și 4,7 % al bărbaților. De asemenea, numărul șomerilor în vârstă de 25-74 ani reprezenta 74,4% din numărul total al șomerilor estimat pentru luna februarie 2024. Este de reținut faptul că în continuare există un nivel ridicat al ratei șomajului în rândul tinerilor cu vârsta cuprinsă între 15-24 ani și anume de 22,1%.

În tabelul numărul 1 este prezentată rata șomajului pe sexe.

Rata șomajului pe sexe (%)

Tabel 1

	2023											2024	
	Feb.	Mar.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Ian. ^P	Feb. ^P
Total													
15-74 ani	5,5	5,5	5,5	5,5	5,7	5,6	5,5	5,6	5,6	5,5	5,6	5,7	5,6
15-24 ani	22,0	22,0	21,8	21,8	21,8	21,3	21,3	21,3	22,1	22,1	22,1	..	..
25-74 ani	4,5	4,5	4,5	4,6	4,5	4,7	4,6	4,6	4,7	4,6	4,3	4,4	4,5
Masculin													
15-74 ani	5,7	5,9	5,7	5,9	6,0	5,8	5,9	6,0	5,9	5,8	6,3	6,3	6,0
15-24 ani	20,7	20,7	20,3	20,3	20,3	23,1	23,1	23,1	22,0	22,0	22,0	..	..
25-74 ani	4,6	4,9	4,9	4,9	4,8	4,8	4,6	4,7	4,9	4,9	4,7	4,7	4,7
Feminin													
15-74 ani	5,2	5,0	5,1	5,0	5,3	5,4	5,1	5,1	5,1	5,1	4,7	5,0	5,2
15-24 ani	24,2	24,2	24,2	24,2	24,2	18,2	18,2	18,2	22,2	22,2	22,2	..	..
25-74 ani	4,2	4,0	4,1	4,1	4,1	4,5	4,5	4,5	4,5	4,2	3,7	3,9	4,2

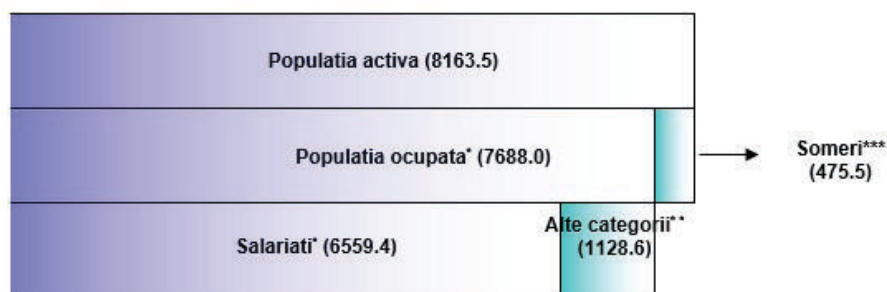
Sursa: Comunicat INS

În ceea ce privește rata șomajului la bărbați, aceasta a fost cu 0,8% mai mare decât la femei, valorile fiind 6,0% în cazul persoanelor de sex masculin și 5,2% în cazul celor de sex feminin.

În ceea ce privește populația activă a României în trimestrul IV al anului 2023, era de 8.163,5 mii persoane, din care 7.688,0 mii persoane erau ocupate și 475,5 mii persoane erau șomeri. Aceste date sunt prezentate în graficul numărul 3.

Categorii de populație în trimestrul IV 2023 (mii persoane)

Grafic 3

* Inclusiv forțele armate și asimilați și persoanele care lucrează în sectorul informal și la negru.

** Alte categorii: patroni, lucrători pe cont propriu și lucrători familiali neremunerați.

*** În conformitate cu standardele Biroului Internațional al Muncii (BIM).

Sursa: Comunicat INS

Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă, respectiv 15-64 ani, a fost în trimestrul IV al anului 2023, de 63%, în scădere cu 0,3% față de trimestrul III 2023, iar gradul de ocupare a fost mai mare la bărbați, respectiv 71,7% față de 54,1% la femei, și la persoanele din mediul urban, respectiv 68,5% față de 57,0% în mediul rural.

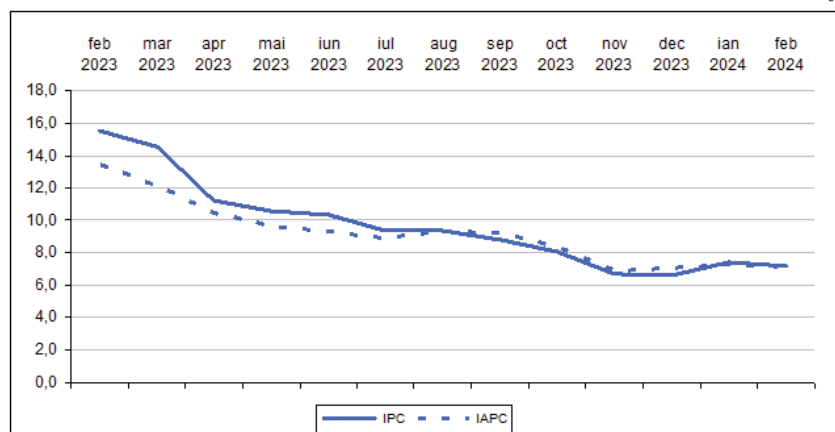
În ceea ce privește inflația și evoluția prețurilor de consum în luna februarie 2024, constatăm faptul că indicele prețurilor de consum în luna februarie 2024, comparativ cu luna ianuarie 2024, a fost 100,81%. Totodată, rata inflației în februarie 2024 comparativ cu decembrie 2023 a fost 1,9%, iar rata anuală a inflației în luna februarie 2024, comparativ cu luna februarie 2023 a fost 7,2%.

Rata medie a modificării prețurilor de consum în ultimele 12 luni, respectiv martie 2023 – februarie 2024, față de perioada precedentă a fost 9,1%.

În graficul numărul 4 este prezentată evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum și a indicelui armonizat al prețurilor de consum în perioada martie 2023 – februarie 2024.

Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum și a indicelui armonizat al prețurilor de consum (%)

Grafic 4

Sursa: Comunicat INS

Observăm faptul că indicele armonizat al prețurilor de consum în luna februarie 2024, comparativ cu luna ianuarie 2024 a fost 100,78%. De asemenea, rata anuală a inflației în luna februarie 2024, comparativ cu luna februarie 2023, calculată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) a fost 7,1%, iar rata medie a modificării prețurilor de consum în ultimele 12 luni (martie 2023 – februarie 2024) față de precedentele 12 luni (martie 2022 – februarie 2023) determinată pe baza IAPC a fost 8,7%.

În tabelul numărul 2 sunt prezentați indicii parțiali calculați prin excluderea din IPC a anumitor componente, de unde rezultă faptul că în luna februarie 2024 au existat creșteri pe toate palierele.

Indicii parțiali calculați prin excluderea din IPC a anumitor componente

Tabel 2

	Februarie 2024 %
(a) Total IPC exclusiv băuturi alcoolice și tutun	100,76
(b) Total IPC exclusiv combustibili	100,71
(c) Total IPC exclusiv produsele ale căror prețuri sunt reglementate	100,92
(d) Total IPC exclusiv legume, fructe, ouă, combustibili și produsele ale căror prețuri sunt reglementate	100,65
(e) Total IPC exclusiv legume, fructe, ouă, combustibili, produsele ale căror prețuri sunt reglementate, băuturi alcoolice și tutun	100,55
TOTAL	100,81

Sursa: Comunicat INS

Concluzii

Din studiul precizărilor metodologice emise de Institutul Național de Statistică, precum și al datelor cuprinse în acest articol se pot desprinde o serie de concluzii teoretice, dar și practice. Iată de pildă, din punct de vedere teoretic, șomajul, dar mai ales inflația continuă să aibă un rol important în modificarea economiei naționale, în special în modificarea în termeni reali, care să asigure comparabilitatea.

Controlul șomajului și al inflației este necesar și trebuie realizat de autoritățile guvernamentale prin măsuri mai deosebite. Încercarea de a stabili prețurile pentru perioade scurte de timp se pare că nu are efectul dorit asupra controlului inflației. Am constatat cu toții că apar unele fetișizări (mascări) ale modificării propriu-zise a prețurilor prin schimbarea-diminuarea cantităților corespunzătoare prețurilor respective.

Cei doi indicatori contribuie în continuare la agravarea situației de pe piața internă și are influență majoră asupra nivelului de trai al populației. Măsurile care se pot întreprinde sunt limitate, deoarece România se înregistrează și cu o datorie publică externă enormă, peste 50% din Produsul Intern Brut al anului 2023 (estimat), dar și prin faptul că această datorie publică externă va putea să crească și mai mult în perioada următoare. Din acest punct de vedere trebuie întreprinse și alte măsuri.

Conlucrarea și participarea la obiective majore ale Uniunii Europene ar fi de dorit pe linia asigurării unor venituri suplimentare în cadrul economiei naționale. Important este ca România să aibă aceste capacități și activități, care să fie acceptate și de partenerii Uniunii Europene cu care se pot iniția proiecte importante.

O altă concluzie este aceea că deși este greu de stabilit, evoluția șomajului și a inflației trebuie să fie avute în vedere prin stabilirea de măsuri concrete de control și eventual de influențare pozitivă a modificării acestor doi indicatori în perioadele următoare. Inflația nu trebuie lăsată din niște motive nedecarate, la voia întâmplării, deoarece în afară de faptul că asigură o creștere la bugetul de stat, ca urmare a creșterii valorilor prin modificarea în sus a prețurilor, contribuie la transformarea prin deflație a indicatorilor macroeconomici la scădere. Scăderea cea mai accentuată este la indicele parității puterii de cumpărare, în care populația plătește în final a TVA-ului, se confruntă cu creșteri care pot fi cu greu controlate și apoi să asigure nivelul de trai. Ca o consecință a acestei situații crește nivelul de infracționalitate mai ales în zona corupției. Trebuie găsite soluții concrete așa încât datoria externă să fie stagnantă, să înceapă să se reducă pentru a dobândi nivelul de 3% impus de Uniunea Europeană într-o perioadă de timp cât mai scurtă, și pe de altă parte să degreze puțin sarcina economiei naționale de a restitui aceste datorii.

Bibliografie

-
1. Adda J., Monti P., Pellizzari M., Schivardi F., Trigari, A. (2017) *Unemployment and Skill Mismatch in the Italian Labor Market*. A project coordinated by IGIER-Bocconi, supported by J.P. Morgan.
 2. Anghelache C., Cioacă S.I., Grigorescu D.L. (2020). *The analysis of the evolution of unemployment in Romania in the conditions of the health and economic-financial crisis. Effects on economic growth*. Romanian Statistical Review, Supplement, 9, 18-33
 3. Anghelache, C., Gheorghe, M., Voineagu, V. (2012). *Metode de măsurare și analiză a inflației*, Editura Economică, București.
 4. Armantier, O., Bruine de Bruin, W., Topa, G., Klaauw, W., Zafar, B. (2015). *Inflation Expectations and Behavior: Do Survey Respondents Act on their Beliefs?*. International Economic Review, 56 (2), 505-536
 5. Chéron, A., Hairault J.O., Langot F. (2013). *Life-Cycle Equilibrium Unemployment*. Journal of Labor Economics, 31 (4), 843-882
 6. Maestas N., Mullen, K. Powell, D. (2016). *The effect of population ageing on economic growth, the labor force and productivity*. National Bureau Of Economic Research, Cambridge, Working Paper no. 22452
 7. Moxon D., Bacalso C., Șerban A. (2021) *Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe*. Brussels. European Youth Forum
- *** <https://insse.ro/cms/ro>

THE EVOLUTION OF UNEMPLOYMENT AND INFLATION AT THE BEGINNING OF 2024

Assoc. prof. Ștefan Virgil IACOB PhD (stefaniacob79@yahoo.com)

Petroleum – Gas University of Ploiesti / Artifex University of Bucharest

Assoc. prof. Aurel DIACONU PhD (adiaconu@artifex.org.ro)

Artifex University of Bucharest

Ștefan Gabriel DUMBRAVĂ PhD (stefan.dumbrava@gmail.com)

Abstract

Unemployment and inflation are two indicators that have a particular effect on economic growth. Unemployment measures the number of people who no longer have or are unemployed and who are withdrawing the national economy from their contribution to achieving increased production. On the other hand, it engages the national budget in the change by increasing the unemployment fund and so on. Unemployment is the part of the active population, which cannot be used either for shorter periods when it is subsidized from the budget, or for other longer periods when it leaves this category and remains registered as unemployed. In turn, inflation measured by the consumer price index or the harmonized index of consumer prices measures the change in prices within the national economy. This change in prices is carried out as a result of economic conditions, the situation on the domestic market, especially the competitive situation with the foreign market. It is inflation that essentially has two effects. On the one hand, by increasing it, prices increase and automatically the value of products and services in the economy, which leads to an increase in the Gross Domestic Product, an artificial increase. On the other hand, the change in inflation when deflation is carried out, contributes to the decrease of the Gross Domestic Product exactly by the amount by which inflation has changed, regardless of whether it is measured by the consumer price index or the harmonized index of consumer prices. Within inflation, three important groups are identified, namely: food goods, non-food goods and services, these being analyzed year by year, including February 2024 and compared with previous periods. Hence the comparison of January 2024, with December 2023 or February 2023, shows different changes, but essentially these changes are of growth. Both in the analysis of the evolution of unemployment, and in that of the evolution of inflation, we used official data provided by the National Institute of Statistics by means of communiques, consistent works, which make the relevant data available to the interested party. These data were then processed through

statistical-econometric procedures, resulting in other indicators derived with the essence of expressing how these indicators evolved within the national economy. In the presentation of the two indicators, we also used statistical methods, respectively that of synthetic tables and graphic representations, which are sufficiently suggestive in assessing the way in which the two indicators have changed. The objective of the article is to highlight the way in which these indicators have evolved and to emphasize the negative effect they have on real economic growth, and consequently on the standard of living.

Keywords: *unemployment, employed population, unemployed population, inflation, national economy.*

JEL classification: *E20,E30.*

Introduction

Unemployment and inflation remain the two quantities that are theoretically inversely proportional to changes in the Gross Domestic Product. In order to highlight this aspect, both unemployment, but especially inflation, were analyzed in this article starting from the level recorded in the term as close as possible to the analysis, January or February 2024, but compared to relevant previous periods, which give essence to the way in which these changes happened.

Unemployment apparently has a seemingly stable revolution keeping close to a number of registered unemployed, which in the BIM or AMIGO system reveals the same. Also, unemployment loses its essence somewhat by the fact that some of these compensated unemployed people, over time, pass into the category of unemployed persons. Of course, within the national economy, these unemployed people find their purpose by going to commercial companies in the countryside and thus relieving the national economy of the expenses that this unemployment entails. Of course, it is about the fact that these people are no longer registered with the local labor force authorities as unemployed or unemployed. In addition, these people bring certain remittances into the country, i.e. the amounts they collect abroad they transfer to Romania, in their personal interest thus contributing a fairly significant percentage to the increase in the possibilities of financing some activities in the national economy.

I analyzed these changes one by one, both statically and comparatively, I also expressed some opinions regarding the fact that a number of branches of the national economy benefited more or less from this perspective.

Regarding inflation and price developments in general, we focused on the study of the situation from the beginning of 2024, revealing that inflation is still at a fairly high level. We compared this index of consumer prices,

as well as the harmonized index of consumer prices, to highlight how the annual rate of inflation, or the average rate of change in prices over the past 12 months, has performed, and especially the effect that have had on the national economy.

Both the unemployment rate and unemployment in absolute numbers or the annual change in the consumer price index were also presented on a tabular basis or through statistical graphs, revealing both how this change, reduction or increase, was achieved, compared to previous periods. In a graph I even presented a comparative study of the change in the CPI (consumer price index) compared to the HICP (harmonized index of consumer prices), showing that there is a close relationship between the two indicators, with periods sometimes when the consumer price index is slightly higher or when the harmonized consumer price index is slightly higher or as it is at the beginning of 2024 the change in the two is similar.

We did a structural analysis of the change in certain categories of goods and services, which we kept those that are more important in terms of price and value, and we calculated partial indices by excluding certain components such as alcoholic beverages from the consumer price index and tobacco, fuels, production exclusively of fruits, vegetables and others or how certain regulated prices were not taken into account.

The article fully reveals how the two indicators evolved over time and had influence on the evolution of the national economy.

Literature review

Inflation and unemployment are important indicators that have a direct effect on economic growth and have attracted the attention of many researchers in the field. Thus, Adda J (2017) addressed the issue of the lack of correlation between the skills of the workforce and how this phenomenon tends to influence the evolution of unemployment. Anghelache, Cioacă and Grigorescu (2020) highlighted the negative effect that the increase in unemployment has on the national economy in the conditions of the pandemic crisis. Some methods of analysis, as well as the time evolution of inflation, were studied by Anghelache C. and others (2012). Armantier et al (2015) considered and analyzed a number of aspects of inflation forecasting. Chéron A. et al. (2013) focused on the study of available jobs throughout the life cycle. Maestas N. et al. (2016) studied the impact of population aging on the labor force and, by implication, on productivity. Moxon D. et al (2021) published a study expressing concern about the effects of the Covid-19 pandemic on young people.

Methodology

The source of the data is the Statistical Research on the Labor Force in Households (AMIGO) which is carried out quarterly, in accordance with Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 establishing a common framework for European statistics on individuals and households, based on individual-level data collected from samples and Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2240 of 16 December 2019 specifying the technical aspects of the data set, establishing the technical formats for the transmission of information and specifying the detailed modalities and content of quality reports on the organization of a labor force survey. The production of statistics with a monthly frequency is regulated by Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2241 of 16 December 2019 on the description of variables and the length, quality requirements and level of detail of time series for the transmission of monthly data on unemployment under Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council.

Starting from 2021, a new framework regulation regarding European statistics on persons and households, based on individual-level data collected from samples, entered into force (Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019). This, together with the delegated and implementing regulations issued in its application, constitutes the new legal basis of the Labor Force Survey in households - AMIGO (Labor Force Survey - LFS) and of the monthly BIM Unemployment survey.

These legislative changes bring a series of important methodological changes aimed at improving the comparability of results between EU member states (a new definition of employment, change in the collection method, standardized questionnaire used for data collection, etc.). These changes generate a noticeable impact on the survey's estimates - especially on the number of the employed population (and implicitly on the number of the active population - which is the denominator of the unemployment rate indicator) and make a direct comparison with data relating to previous periods impossible. Consequently, to facilitate the interpretation of the results, the data in this release, relating to the months up to and including December 2020, have been recalculated so as to reflect the definitions in force starting from 2021.

The unemployed, according to the international definition (BIM), are people aged between 15 and 74 (in completed years, at the end of the reference week) who: during the reference week were not employed according to the definition of employed persons and were available to work, that is, they were available to take up paid employment or self-employment within two weeks after the reference week; and were actively looking for a job, i.e. they either took concrete steps during the four-week period ending with the reference

week to look for paid employment or self-employment, or found a job where is to start the activity within no more than 3 months from the end of the reference week.

The unemployment rate represents the share of the unemployed in the active population.

The economically active population includes all persons who provide the labor force available for the production of goods and services during the reference period, including the employed population and the unemployed.

The employed population includes people aged between 15 and 89 (in completed years, at the end of the reference week) who, during the reference week, fell into one of the following categories: people who, during the reference week, have worked at least 1 hour for pay or for profit, including family workers who collaborate in the family business; persons who have a job or an enterprise and who were temporarily absent from work during the reference week, but had a formal connection with the workplace, provided that the following groups have a formal connection with the workplace (persons absent from work due to vacations, organization of working time, medical leaves, maternity or paternity leave; persons attending professional training courses for the workplace; persons on parental leave, who receive and/or are entitled to an income or benefits related to the workplace or whose parental leave should last no more than 3 months; seasonal workers in the off-season, if they continue to perform tasks regularly and duties for the workplace or for the company, excluding the fulfillment of legal or administrative obligations; persons temporarily absent from work for other reasons, if the expected duration of the absence is a maximum of 3 months) and persons who produce agricultural goods intended for the most much of the sale or exchange in kind.

Starting from 2021, people who produce agricultural goods intended exclusively or mainly for self-consumption are no longer part of the employed population.

The registered unemployed are the people in the records of the National Employment Agency (ANOFM), who benefit from the provisions of the legislation on the social protection of the unemployed. The two sets of statistical indicators (monthly unemployment according to the international definition and registered unemployment) are not comparable because the data sources, measurement methods, concepts, definitions and scope are different. The analysis of the data from both series, however, provides a complete and real picture of the Romanian labor market.

The applied estimation methodology is based on econometric methods that exponentially level the data series with a linear trend. The estimated values are derived from the data provided by the statistical research on the labor

force in households, based on some smoothing coefficients, which correct the level and trend of the series in raw (unadjusted) form. For provisional results, values are derived taking into account partial data collected for the reference month.

Consumer price indices (CPIs) cover monetary expenditure on goods and services for final consumption, for all types of resident households, except for institutional households, in order to provide the most relevant and accurate picture of inflation. Also, consumer price indices can be seen as a method of broadly measuring the prices of a fixed expenditure model.

The Harmonized Index of Consumer Prices (HICP) is a set of consumer price indices in the European Union, calculated according to a harmonized approach and a single set of definitions. Also, the harmonized index of consumer prices is designed mainly for the evaluation of price stability in the euro area and the convergence of price evolution in the European Union, but also for comparisons of inflation at the European level.

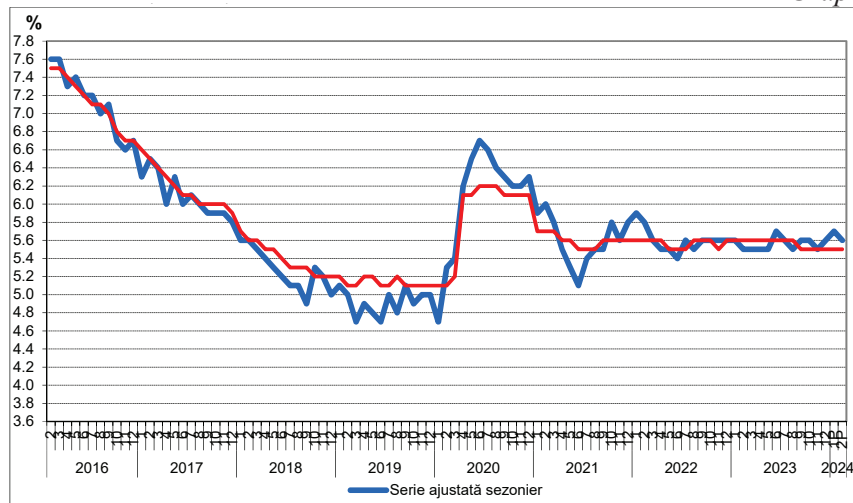
The consumer price index uses the national principle of consumption, tracking the consumption expenditures of residents, regardless of whether they are made inside or outside the country's borders, and the harmonized consumer price index measures the changes produced in the evolution of prices and tariffs related to goods and services that they occurred on the territory of Romania. Thus, the domestic principle is used to construct the IAPC, taking into account the consumption of all households on the territory of the country, regardless of nationality, residential or social status, with the exception of foreign embassies located on the territory of Romania.

Data, Results and Discussion

Analyzing the data taken from the National Institute of Statistics, we note that in February 2024 the unemployment rate was, seasonally adjusted, 5.6%, down 0.1% compared to January 2024. Graph number 1 shows the evolution of the unemployment rate between January 2016 and February 2024.

The evolution of the unemployment rate in the period January 2016 – February 2024

Graph 1

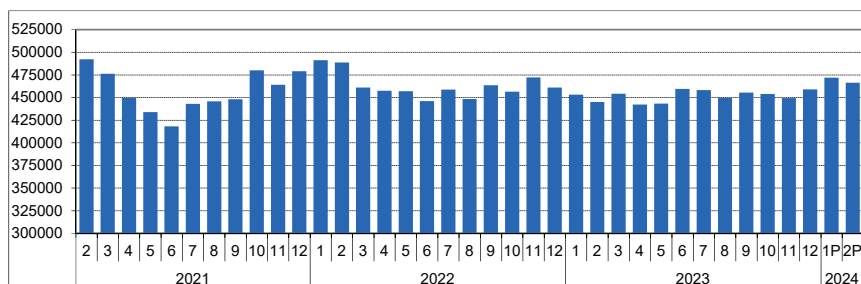
Source: INS press release

We find that the evolution of the unemployment rate in the last eight years has been an oscillatory one, with significant decreases until the end of 2019, at which point, with the onset and evolution of the pandemic crisis, the trend changed, rising rapidly to approximately 6.8% in mid-2020. A period of decline followed and starting in 2022 we observe a stabilization of the unemployment rate around 5.4-5.6%.

Graph number 2 shows the monthly evolution of the number of unemployed between February 2021 and February 2024.

Monthly evolution of the number of unemployed between February 2021 and February 2024

Chart 2

Source: INS press release

We find that the number of unemployed aged 15-74 estimated for February 2024 was 466.4 thousand people, decreasing compared to the previous month when it was 472.0 thousand people and increasing compared to the same period of the previous year when it was 444.9 thousand people. Regarding adults aged between 25 and 74, the unemployment rate was estimated at 4.5% for February 2024, respectively 4.2% for women and 4.7% for men. Also, the number of unemployed aged 25-74 represented 74.4% of the total number of unemployed estimated for February 2024. It should be noted that there is still a high level of unemployment among young people aged between 15 -24 years, namely 22.1%.

Table number 1 shows the unemployment rate by gender.

Unemployment rate by gender (%)

Table 1

	2023											2024	
	Feb.	Mar.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Ian. ^P	Feb. ^P
Total													
15-74 ani	5,5	5,5	5,5	5,5	5,7	5,6	5,5	5,6	5,6	5,5	5,6	5,7	5,6
15-24 ani	22,0	22,0	21,8	21,8	21,8	21,3	21,3	21,3	22,1	22,1	22,1	..	..
25-74 ani	4,5	4,5	4,5	4,6	4,5	4,7	4,6	4,6	4,7	4,6	4,3	4,4	4,5
Male													
15-74 ani	5,7	5,9	5,7	5,9	6,0	5,8	5,9	6,0	5,9	5,8	6,3	6,3	6,0
15-24 ani	20,7	20,7	20,3	20,3	20,3	23,1	23,1	23,1	22,0	22,0	22,0	..	..
25-74 ani	4,6	4,9	4,9	4,9	4,8	4,8	4,6	4,7	4,9	4,9	4,7	4,7	4,7
Female													
15-74 ani	5,2	5,0	5,1	5,0	5,3	5,4	5,1	5,1	5,1	5,1	4,7	5,0	5,2
15-24 ani	24,2	24,2	24,2	24,2	24,2	18,2	18,2	18,2	22,2	22,2	22,2	..	..
25-74 ani	4,2	4,0	4,1	4,1	4,1	4,5	4,5	4,5	4,5	4,2	3,7	3,9	4,2

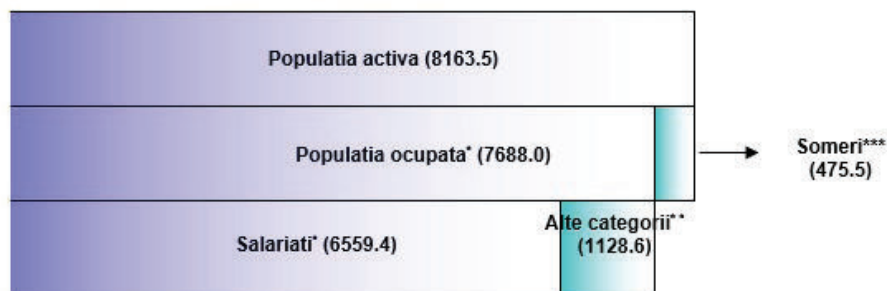
Source: INS press release

Regarding the unemployment rate for men, it was 0.8% higher than for women, the values being 6.0% for men and 5.2% for women.

Regarding the active population of Romania in the fourth quarter of 2023, it was 8,163.5 thousand people, of which 7,688.0 thousand people were employed and 475.5 thousand people were unemployed. These data are presented in graph number 3.

Population categories in the fourth quarter of 2023 (thousands of people)

Chart 3

* Including the armed and assimilated forces and people working in the informal and black sector.

** Other categories: employers, self-employed and unpaid family workers.

*** In accordance with International Labor Office (ILO) standards.

Source: INS press release

The employment rate of the working-age population, i.e. 15-64 years, was in the fourth quarter of 2023, 63%, down by 0.3% compared to the third quarter of 2023, and the degree of employment was higher in men, respectively 71.7% compared to 54.1% in women, and in people from urban areas, respectively 68.5% compared to 57.0% in rural areas.

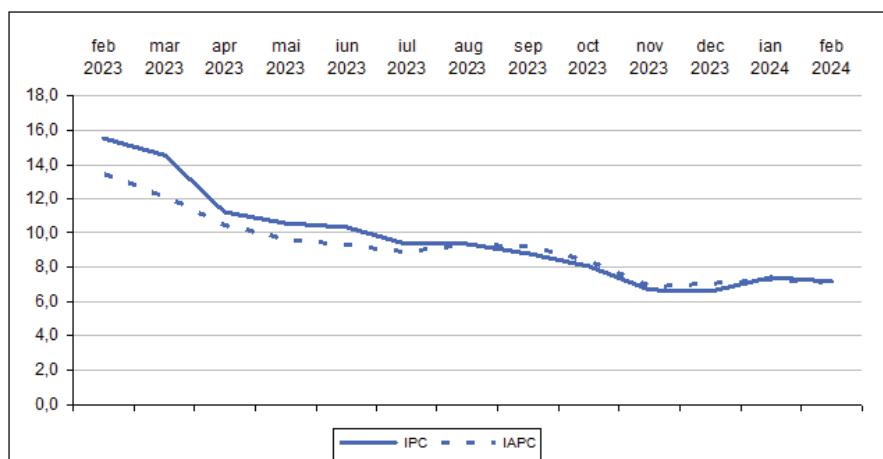
Regarding inflation and the evolution of consumer prices in February 2024, we note that the consumer price index in February 2024, compared to January 2024, was 100.81%. At the same time, the inflation rate in February 2024 compared to December 2023 was 1.9%, and the annual inflation rate in February 2024 compared to February 2023 was 7.2%.

The average rate of change in consumer prices in the last 12 months, namely March 2023 – February 2024, compared to the previous period was 9.1%.

Graph number 4 shows the monthly evolution of the consumer price index and the harmonized consumer price index in the period March 2023 - February 2024.

Monthly evolution of the consumer price index and the harmonized consumer price index (%)

Chart 4

Source: INS press release

We note that the harmonized index of consumer prices in February 2024, compared to January 2024, was 100.78%. Also, the annual rate of inflation in February 2024, compared to February 2023, calculated on the basis of the harmonized index of consumer prices (HICP) was 7.1%, and the average rate of change in consumer prices in the last 12 months (March 2023 – February 2024) compared to the previous 12 months (March 2022 – February 2023) determined on the basis of the HIPC was 8.7%.

Table number 2 shows partial indices calculated by excluding certain components from the CPI, from which it follows that in February 2024 there were increases at all levels.

Partial indices calculated by excluding certain components from the CPI*Table 2*

	February 2024 %
(a) Total CPI excluding alcoholic beverages and tobacco	100,76
(b) Total CPI excluding fuels	100,71
(c) Total CPI excluding products whose prices are regulated	100,92
(d) Total CPI excluding vegetables, fruits, eggs, fuels and products whose prices are regulated	100,65
(e) Total CPI excluding vegetables, fruits, eggs, fuels, products whose prices are regulated, alcoholic beverages and tobacco	100,55
TOTAL	100,81

Source: INS press release

Conclsions

From the study of the methodological specifications issued by the National Institute of Statistics, as well as the data contained in this article, a series of theoretical and practical conclusions can be drawn. For example, from a theoretical point of view, unemployment, but especially inflation, continues to have an important role in changing the national economy, especially in changing in real terms, which ensures comparability.

The control of unemployment and inflation is necessary and must be achieved by the government authorities through more special measures. Attempting to stabilize prices for short periods of time does not seem to have the desired effect on controlling inflation. We have all noticed that some fetishizations (masks) of the actual change in prices appear by changing-decrease the quantities corresponding to the respective prices.

The two indicators continue to contribute to the worsening of the situation on the internal market and have a major influence on the standard of living of the population. The measures that can be taken are limited, because Romania is also registered with an enormous external public debt, over 50% of the Gross Domestic Product of the year 2023 (estimated), but also because this external public debt will be able to increase even more in the next period. From this point of view, other measures must be taken.

Collaboration and participation in major objectives of the European Union would be desirable along the lines of ensuring additional income within the national economy. It is important that Romania has these capabilities and activities, which are also accepted by the European Union partners with whom important projects can be initiated.

Another conclusion is that although it is difficult to establish, the evolution of unemployment and inflation must be taken into account by establishing concrete measures to control and possibly positively influence the change of these two indicators in the following periods. Inflation should not be left to chance, for some undeclared reasons, because apart from the fact that it ensures an increase in the state budget, as a result of the increase in values through the upward modification of prices, it contributes to the transformation through deflation of the macroeconomic indicators to the decrease. The most pronounced decrease is in the purchasing power parity index, where the population ultimately paying VAT faces increases that can hardly be controlled and then ensure the standard of living. As a consequence of this situation, the level of criminality increases, especially in the area of corruption. Concrete solutions must be found so that the external debt is stagnant, begins to reduce in order to achieve the level of 3% imposed by the European Union in the shortest possible period of time, and on the other hand to relieve a little of the burden on the national economy to repay these debts.

References

1. Adda J., Monti P., Pellizzari M., Schivardi F., Trigari, A. (2017) *Unemployment and Skill Mismatch in the Italian Labor Market*. A project coordinated by IGIER-Bocconi, supported by J.P. Morgan.
 2. Anghelache C., Cioacă S.I., Grigorescu D.L. (2020). *The analysis of the evolution of unemployment in Romania in the conditions of the health and economic-financial crisis. Effects on economic growth*. Romanian Statistical Review, Supplement, 9, 18-33
 3. Anghelache, C., Gheorghe, M., Voineagu, V. (2012). *Metode de măsurare și analiză a inflației*, Editura Economică, București.
 4. Armantier, O., Bruine de Bruin, W., Topa, G., Klaauw, W., Zafar, B. (2015). *Inflation Expectations and Behavior: Do Survey Respondents Act on their Beliefs?*. International Economic Review, 56 (2), 505-536
 5. Chéron, A., Hairault J.O., Langot F. (2013). *Life-Cycle Equilibrium Unemployment*. Journal of Labor Economics, 31 (4), 843-882
 6. Maestas N., Mullen, K. Powell, D. (2016). *The effect of population ageing on economic growth, the labor force and productivity*. National Bureau Of Economic Research, Cambridge, Working Paper no. 22452
 7. Moxon D., Bacalso C., Șerban A. (2021) *Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe*. Brussels. European Youth Forum
- *** <https://insse.ro/cms/ro>